

LUNDS
UNIVERSITET
Institutionen för informatik

Smarttelefonen som arbetsverktyg

balansen mellan arbete och fritid

Kandidatuppsats 15 högskolepoäng, SYSK02 i informatik

Framlagd: 2013-05-24

Författare: Emin Athman
Anto Novacic
Slaven Sevcuk

Handledare: Bo Andersson

Examinatorer: Björn Johansson
Markus Lahtinen

Titel:	Smarttelefonen som arbetsverktyg
Författare:	Emin Athman Anto Novacic Slaven Sevcuk
Utgivare:	Institutionen för informatik
Handledare:	Bo Andersson
Examinatorer:	Björn Johansson Markus Lahtinen
Publiceringsår:	2013
Uppsattstyp:	Kandidatuppsats
Språk:	Svenska
Nyckelord:	Flexibilitet, smarttelefon, arbetsbelastning, WLB, WLC informationssystem, informationsteknologi, sociotekniska arbetssystem, mobila teknologier.
Abstrakt:	Mobila teknologier har medfört en ökad flexibilitet i anställdas vardag. Detta har kommit att påverka de anställdas balans mellan arbete och fritid då de tilldelas arbetsuppgifter även på sin fritid. I denna studie undersökte vi hur dessa anställda upplever att smarttelefonen påverkar denna balans. Syftet var att belysa vilken inverkan den flexibilitet som smarttelefonen frambringar har på balansen mellan arbete och fritid. Studien angreps genom att intervjua fyra anställda som har smarttelefonen som arbetsverktyg. Studien visade att smarttelefonens inverkan på balansen mellan arbete och fritid var beroende på hur de anställda valde att balansera sitt arbete och sin fritid. De anställda upplevde smarttelefonens påverkan på balansen olika beroende på hur de valt att balansera det.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Förord	4
1. Inledning.....	5
1.1 Bakgrund	5
1.2 Problemformulering.....	6
1.3 Syfte.....	7
1.4 Avgränsning.....	7
2. Anställda och mobila teknologier	8
2.1 Det sociotekniska arbetssystemet	8
2.2 De tidigare studierna.....	10
2.2.1 Vad är flexibilitet?.....	11
2.2.2 Vad är arbetsbelastning?	12
2.2.3 Vad är WLB/WLC?	12
2.3 Anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid	12
2.3.1 Anställda i det uppdelade perspektivet.....	13
2.3.2 Anställda i det överlappande perspektivet	14
2.3.3 Anställda i det omfattande perspektivet	14
2.4 Vår undersökningsmodell.....	15
2.4.1 Relationer mellan aspekterna i undersökningsmodellen	15
3. Metod	18
3.1 Urval av litteratur.....	18
3.2 Metod för insamling av empiriskt material	18
3.3 Urval av informanter	19
3.4 Utformning av intervjuguide	19
3.4.1 Intervjufrågor relaterade till aspekten smarttelefon	20
3.4.2 Intervjufrågor relaterade till aspekten anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid	23
3.5 Metod för analys av empiriskt material	23
3.6 Validitet och Reliabilitet.....	24
4. Sammanställning av empiriskt resultat	25
4.1 Empirisk sammanställning av aspekten smarttelefon.....	25

4.1.1	Sammanfattning av empiri för aspekten smarttelefon.....	26
4.2	Empirisk sammanställning av aspekten flexibilitet.....	26
4.2.1	Sammanfattning av empiri för aspekten flexibilitet.....	27
4.3	Empirisk sammanställning av aspekten arbetsbelastning.....	28
4.3.1	Sammanfattning av empiri för aspekten arbetsbelastning.....	29
4.4	Empirisk sammanställning av aspekten WLB/WLC.....	29
4.4.1	Sammanfattning av empiri för aspekten WLB/WLC.....	30
4.5	Empirisk sammanställning av aspekten anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid	31
4.5.1	Sammanfattning av empiri för aspekten anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid	32
5.	Analys av vårt insamlade empiriska material	33
5.1	Smarttelefonen.....	33
5.2	Flexibilitet.....	34
5.3	Arbetsbelastning	35
5.4	WLB/WLC	37
5.5	Anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid	38
5.6	Sammanfattning av analys.....	39
6.	Slutsatser	41
	Bilagor.....	42
	B1. Intervjuguide.....	42
	B2. Intervjuprotokoll: Anställd 1	44
	B3. Intervjuprotokoll: Anställd 2	52
	B4. Intervjuprotokoll: Anställd 3	57
	B5. Intervjuprotokoll: Anställd 4	63
	Referenser.....	68

Förord

Vi vill börja med att tacka våra familjer för deras förståelse och stöd för våra långa arbetsdagar och sinnesfrånvaro. Vi vill även tacka alla informanter för att de tog sig tiden att besvara våra intervjufrågor. Ett stort tack vill vi också framföra till vår handledare Bo Andersson som bidragit med moraliskt stöd och inspiration.

1. Inledning

Informationsteknologi (IT) och informationssystem (IS) har under lång tid ändrat på hur arbete utförs. Ett område inom IT/IS som har varit på stor frammarsch är mobila teknologier. Mobila teknologier omfattas av mobiltelefoner, laptops, smarttelefoner, surfplattor och detta är endast några exempel på mobila teknologier som finns tillgängliga idag.

Användningen av mobila teknologier inom både den privata och professionella sektorn har ökat. De mobila teknologierna ökar närbarheten utan begränsning i tid och rum, vilket innebär att användaren kan utföra uppgifter var som helst, när som helst (Sarker och Wells, 2003).

Att ständigt vara nåbar och uppkopplad är ett behov som finns bland många anställda (Sarker et al, 2012). Mobila teknologier har kommit att uppfylla detta behov och är en av anledningarna till att allt fler anställda använder sig av dessa i sitt arbete. Organisationer har uppmärksammat detta och har sett möjligheter att bli mer effektiva genom att tillgodose sina anställda med mobila teknologier (Yun et al., 2012). De erhållna teknologierna kan användas både i arbetsrelaterade och privata syften dygnet runt (Ahuja et al., 2007). De organisationer som valt att införa mobila teknologier i sitt arbetssystem har därför ändrats och får ett så kallat sociotekniskt arbetssystem där både mobila och sociala faktorerna samspelar med varandra och inte går att skilja på (Chen och Nath, 2008).

1.1 Bakgrund

Antalet anställda som är utrustade med mobila teknologier för att utföra sina vardagliga arbetsuppgifter var år 2010 över 1 miljard och beräknas år 2015 nå 1,3 miljarder vilket motsvarar 37,2% av världens totala arbetsstyrka (IDC).

Användningen av mobila teknologier ökar flexibiliteten vilket betyder möjliggörandet av beslutsfattande, kommunikation och administration för att kunna utföra diverse arbetsuppgifter när som helst och var som helst (Yun et al., 2012). Fysiska arbetsplatser har dörrar som kan stängas när en anställd vill vara ostörd och även om anställda väljer att ha dörren öppen finns de geografiska barriärerna mellan arbetsdomänen och fritidsdomänen. Mobila teknologier öppnar dörrarna och suddar ut dessa barriärer (Yun et al., 2012). Flexibiliteten ändrar på så sätt den vanliga arbetsrutinen genom att frigöra de anställda från strikta scheman och geografiska platser (Sarker et al. 2012; Chen och Nath, 2008).

Att de mobila teknologierna suddat ut barriärerna har lett till en sammanfogning av arbetsdomänen och fritidsdomänen (Yun et al., 2012). Detta kan i sin tur ha verkan på balansen mellan arbete och fritid (översatt från engelskans "Work-Life Balance" fortsättningsvis WLB), och kan resultera i att det blir obalans mellan arbete och fritid (taget

från engelskans ”Work-Life Conflict” fortsättningsvis WLC) (Yun et al. 2012; Ahuja et al., 2007; Flestead et al., 2002).

Tidigare studier är eniga om att flexibilitet påverkar arbetsbelastningen som i sin tur påverkar WLB/WLC. Alltså har flexibilitet inte någon direkt påverkan på WLB/WLC utan påverkar den endast indirekt genom sin koppling till arbetsbelastningen (Yun et al., 2012; Ahuja et al., 2007; Flestead et al., 2002). Däremot finns det skilda åsikter om hur flexibiliteten som mobila teknologier bidrar med påverkar arbetsbelastningen. En studie visade att flexibiliteten minskar arbetsbelastningen (Ahuja et al., 2007). Samtidigt visar en annan studie att flexibiliteten ökar arbetsbelastningen (Yun et al., 2012). Det är alltså oklart hur flexibiliteten påverkar arbetsbelastningen positivt eller negativt. Även om flexibiliteten har haft olika inverkan på arbetsbelastningen i båda studierna har de kommit fram till samma slutsatser gällande WLB/WLC (Yun et al., 2012; Ahuja et al., 2007).

Anställda som arbetar med mobila teknologier har inte samma uppfattning gällande WLB. Det har visat sig att anställdas perspektivtagande på arbete och fritid har en avgörande roll i om WLC uppkommer eller inte (Sarker et al., 2012).

Vi gör antagandet att vissa mobila teknologiers egenskaper kan skilja sig och vissa påverkar WLB mer än andra. I denna studie kommer vi att inrikta oss på smarttelefoner som kan definieras som en trådlös telefon med datoregenskaper (Kim, S.H., 2008). Denna inriktning gör vi på grund av följande anledningar. Första anledningen är att en och samma smarttelefon kan användas både på arbetet och på fritiden (Yun et al., 2012). En annan anledning är att laptops, surfplattor och andra mobila teknologier är otympliga att bära med sig och oftast stängs av då de inte används medans smarttelefoner är lätta att ha med sig och är igång även då den inte används.

1.2 Problemformulering

Som vi tidigare nämnt har två tidigare studier med liknande utgångspunkter presenterat olika åsikter gällande flexibilitetens påverkan på arbetsbelastningen. Detta påvisar en kunskapslucka som behöver undersökas.

Eftersom flera aspekter hänger ihop anser vi inte att det skulle räcka att endast titta på flexibilitet. Vi valde därför att titta på alla aspekter som har koppling till kunskapsluckan. De två studierna som skiljer sig åt har inte tagit hänsyn till anställdas perspektivtagande gällande relationen mellan arbete och fritid, vilket vi tror kan förklara varför studierna har skiljt sig åt. Detta är en viktig del som ligger i grunden för att vi ska kunna besvara vår forskningsfråga.

Utifrån problemformuleringen vill vi i vår studie besvara följande forskningsfråga:

Hur upplever anställda att smarttelefonen påverkar WLB?

1.3 Syfte

Syftet med vår studie är att belysa vilken inverkan den flexibilitet som smarttelefonerna frambringat har på WLB.

1.4 Avgränsning

Undersökningen kommer att riktas mot de anställda i organisationer och inte organisationen som helhet även om organisationsstruktur kommer att nämnas för att förklara dess effekt på den anställda.

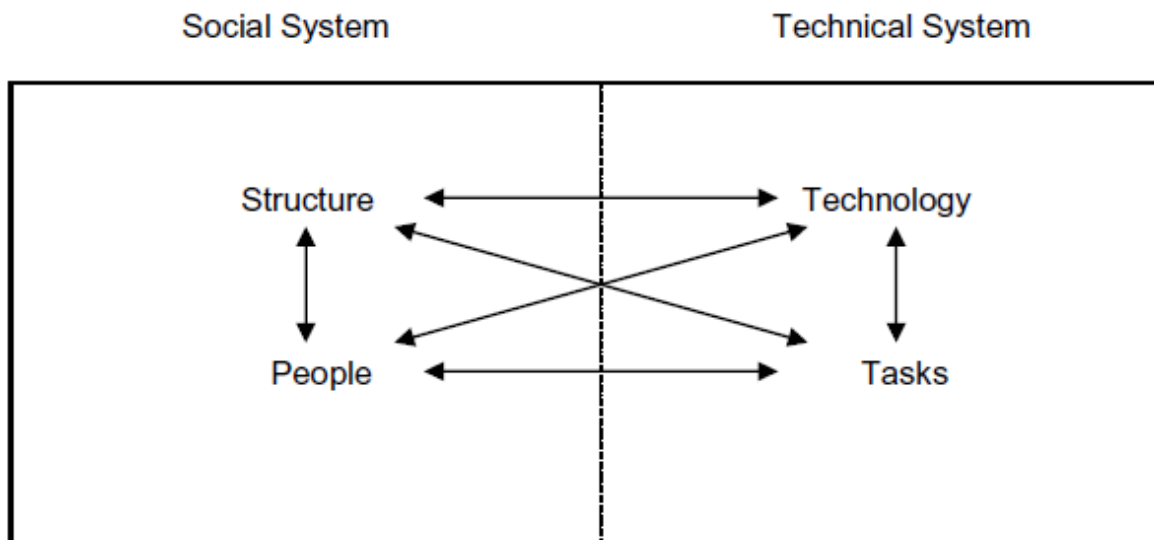
2. Anställda och mobila teknologier

I detta kapitel redovisas modeller, aspekter och begrepp som är centrala för vårt problem. Litteraturen ingår nödvändigtvis inte i samma ämnesområde eftersom forskningsfrågan berörs av olika områden. Psykologi, kommunikation, organisationer, arbetsvetenskap med flera är vanliga ämnesområden som berörs av forskningsfrågan och som har studerats för att sammanställa innehållet i detta kapitel.

Inledningsvis kommer en förklaring på hur kopplingen mellan människa och teknologi ser ut i ett sociotekniskt arbetssystem. Därefter presenteras tidigare studier som har bidragit till kunskapsluckan i vårt problemområde. Utifrån dessa studier kommer aspekter relaterade till vårt problemområde att identifieras och förklaras. Anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid kommer också presenteras med sin koppling till några av de identifierade aspekterna. Vår undersökningsmodell som grundats på litteraturen kommer att presenteras och förklaras sist i kapitlet.

2.1 Det sociotekniska arbetssystemet

Eftersom arbetssystemet är en del i vår studie är det nödvändigt att ta fram vilka klasser som ingår i ett sådant system samt hur de samspelar. När det gäller mobila arbetssystem samspelar de sociala aspekterna med de tekniska. Den sociotekniska teorin visar att ett sådant arbetssystem är inindelad i två undersystem, det sociala och det tekniska (Chen och Nath, 2008; Bostrom och Heinen, 1977). Det tekniska undersystemet berör processerna, uppgifterna och teknologin som krävs för att generera en output från en input (Chen och Nath, 2008; Bostrom och Heinen, 1977). Chen och Nath (2008) förklarar att det sociala undersystemet berör mänskliga egenskaper (t.ex. attityd, färdigheter, värderingar), relationen mellan människor, belöningsystem och myndighetsstruktur. Denna teori kommer inte att ingå i vår undersökningsmodell utan är ämnad att beskriva arbetssystemet som vår urvalsgrupp befinner sig i.

Figur 1: Det sociotekniska arbetssystemets olika klasser, uppdelat i det sociala och det tekniska undersystemet. (Bostrom och Heinen, 1977).

De klasser som ingår i arbetssystemet visas i figur 1 och är: struktur, människor, teknologi och uppgifter. Chen och Nath (2008) säger att den sociotekniska teorin visar prov på att det sociala och tekniska undersystemet inte går att skilja från varandra. Den visar vilka klasser som bör ingå i studier där tekniska system samspelar med sociala system, vilket vår studie gör.

För att kategorisera klasserna i enlighet med vår studie kan vi direkt placera anställda i klassen människor, smarttelefonen i klassen teknologi, arbetsuppgifter till uppgifter samt de anställdas organisation och arbetsrutin i struktur. I figur 1 visas det att alla klasser har en påverkan på varandra i det sociotekniska arbetssystemet.

Enligt Chen och Nath (2008) det är vanligt att människorna i det sociotekniska arbetssystemet upplever sociala problem. De menar att problemen beror på att de mobila teknologierna skapar en beroendekänsla hos de anställda och deras arbetstider vidgas där det traditionella 08:00-16:30 försvinner och arbetstiden fördelas över hela dygnet. Detta kan i sin tur leda till WLC (Chen och Nath, 2008).

I det kommande delkapitlet kommer vi att diskutera studierna som har bidragit till oklarheten i vårt problemområde.

2.2 De tidigare studierna

När vi bearbetade litteratur hitta vi likheter i två studier. Studiernas undersökningsmodeller är väldigt lika i sina delar och hypoteserna är nästintill identiska. Trots alla likheter skiljer sig resultaten i de testade hypoteserna. Vi kommer att förklara studierna och de aspekter som använts, därefter kommer vi att plocka ut de aspekter som berör eller har koppling till vårt problemområde och förklara dessa (se kap 1.2).

Den första studien av Ahuja et al. (2007) beskriver kopplingen mellan *arbetsbelastning*, *arbetsautonomi*, *Work-Family conflict*, *arbetsutmattning*, *engagemang mot organisationen*, *belöningar och omsättningar*. Studiens resultat visade följande:

- Arbetsutmattning och engagemang mot organisationen påverkade omsättningar.
- Arbetsbelastningen ökar arbetsutmattning.
- Arbetsautonomi minskar arbetsutmattning.
- Belöningar visade sig i studien inte ha någon påverkan på arbetsutmattningen.
- Work-Family conflict ökade arbetsutmattningen.
- Arbetsbelastningen visade sig i studien öka Work-Family conflict.
- Arbetsautonomi hade inte en direkt påverkan på Work-Family conflict även om den minskade arbetsbelastningen.
- Arbetsutmattning, belöningar och arbetsautonomi visade sig ha en koppling till engagemang mot organisationen, vilket Work-Family conflict inte hade.

Den andra studien utfördes av Yun et al. (2012) och beskriver kopplingen mellan *smarttelefoner*, *flexibilitet*, *arbetsbelastning*, *produktivitet*, *Work-Life conflict*, *kultur och deras inverkan på stress och motstånd från användarna*. Studien visar följande:

- Arbetsbelastningen är starkt kopplat till Work-Life conflict.
- Motstånd från användaren var kopplat till smarttelefonen.
- Stress påverkas inte av smarttelefoner.
- Flexibilitet påverkar Work-Life conflict men är inte direkt kopplat till Work-Life conflict utan påverkar den endast genom att öka arbetsbelastningen
- Arbetsbelastningen ökar Work-Life conflict.
- Produktivitetens minskar arbetsbelastningen, medan dens effekt på Work-Life conflict inte gick att bevisa.
- Kulturens koppling till Work-Life conflict stärktes i studien.
- Work-Life conflict's koppling till stress och användarmotstånd stärktes.

De aspekter som vi identifierar i båda studierna och som har en koppling till vår kunskapslucka är följande:

- Följande aspekt har namngetts olika i de båda studierna. Enligt Yun et al. (2012) har inte flexibilitet och autonomi tidigare varit inkluderade i samma undersökningsmodell.

De säger att anledningen till detta är att de båda tillsammans utgör en enda faktor som inte kan urskiljas. I vår studie har vi valt att kalla aspekten för flexibilitet.

- En annan aspekt som är gemensamma i de båda studierna är ”work overload” som vi har valt att översätta till arbetsbelastning.
- Nästa aspekt har namngetts olika i de båda studierna är ”Work-Family Conflict” och ”Work-Life Conflict”. Vi kommer att utgå ifrån aspekten ”Work-Life Conflict” eftersom den täcker alla fritidsysslor (ex. gymmet, sport och andra hobbies) och inte bara familjerelaterade. I vår studie kallar vi denna aspekt för WLC.

De identifierade aspekterna kommer att utgöra en grund för vår undersökningsmodell som kommer att ligga i grund för vår studie som egentligen är grundad på den oklarhet som uppstått på grund av de skilda resultaten i dessa två studier. Vi har valt att definiera aspekterna som byggstenar som påverkar varandra och tillsammans utgör en effekt på hela undersökningsmodellen. Aspekterna kommer att behandlas separat och mer ingående i nästa delkapitel.

2.2.1 Vad är flexibilitet?

Enligt Yun et al. 2012 är beskrivningen av flexibilitet, möjlighet att fatta självständigt beslut om när och hur en uppgift ska utföras. Liknande beskriver Hackman och Oldham (1975) flexibilitet som en möjliggörande aspekt för friheten och planering av hur en uppgift ska utföras.

Mobila teknologier så som smarttelefoner främjar flexibiliteten och möjliggör för anställda att inte bli begränsade av tid och rum (Sarker et al. 2012). Att kunna arbeta var som helst, när som helst och kommunicera med kollegor elektroniskt utan att behöva befinna sig på kontoret är en beskrivning på hur flexibilitet ser ut i arbetslivet (Ahuja et al. 2007); (Chen och Nath 2005). Det frigör alltså de anställda från strikta scheman och låter de därmed balansera arbetsuppgifterna mer effektivt (Ahuja et al. 2007).

Enligt Sarker et al. (2012) bidrar flexibiliteten till att gränser mellan arbetsliv och fritid suddas ut och smälter samman. Organisationer bör uppmuntra flexibla arbetstider men samtidigt inse att de anställda inte heller kommer att acceptera hur stor arbetstidsspridning som helst. Det är inte möjligt för organisationer att få fördelar med flexibilitet om de håller sig till strikta gränser mellan arbete och fritid (Sarker et al. 2012). Detta får medhåll av Chen och Nath (2005) som skriver att flexibilitet ger organisationer positiva resultat.

2.2.2 Vad är arbetsbelastning?

Vår tolkning av arbetsbelastning är att den kännetecknas av mängden arbetsuppgifter och ansvar som en anställd blir tilldelad inom en viss tid. Ahuja et al. (2007) säger att mobila teknologier så som smarttelefoner bidrar till anställdas arbetsbelastning då de konstant är uppkopplade genom ökad tillgänglighet och kan tilldelas arbetsuppgifter dygnet runt. De anställda kan nås när som helst och var som helst via ett enkelt samtal eller e-mail. Arbetsbelastning ökar när de anställda utsetts för mycket press i form av mycket arbete, långa arbetstimmar, resor och projektdeadlines påverkas de mentalt och blir utmattade (Ahuja et al. 2007).

Arbetsbelastning finns i olika konstitutioner av arbete men IT-anställda är särskilt berörda av detta. Förväntningarna av IT-anställda är att de ska finnas till hand 24 timmar om dygnet då IT-systemen när som helst kan behöva underhållas vid eventuella missöden som måste tas omhand direkt (Ahuja et al. 2007; Moore, 2000).

2.2.3 Vad är WLB/WLC?

Sarker et al. (2012) och Hill et al. (2001) definierar WLB som den grad en individ parallellt kan balansera de tids-, emotionell- och beteende- mässiga kraven från arbete och familj. Sarker et al. (2012) och Netemeyer et al. (2004) definierar en bristande WLB alltså WLC som en rollkonflikt där kraven från arbetet inkräktar på utförandet av fritidsrelaterade ansvarsområden.

För att vidare förklara detta säger Ahuja et al. (2007) att det finns situationer i arbetslivet och fritiden som kan göra att det uppstår en obalans i WLB. De säger också att mobila teknologier möjliggjort för de anställda att ta med arbetet hem kan det exempelvis uppstå konflikter inom familjen när denne inte alltid prioriterar rätt vad gäller att utföra arbetsuppgiften eller att hjälpa till i hushållet. Möjligheterna att jobba hemifrån för IT-anställda gör att de kan välja hur deras arbetstid ska läggas upp (Ahuja et al., 2007). För att WLC inte ska uppstå menar Ahuja et al. (2007) att engagemanget bör vara lika starkt mellan både fritid och arbetet. Alltså uppstår WLC om engagemanget är starkare på vare sig arbetet eller fritiden.

2.3 Anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid

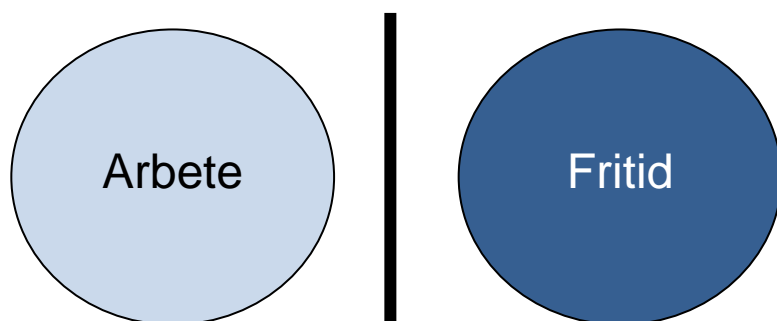
Arbete och fritid ses ofta som två skilda områden i en persons liv. Det finns alltså en särskildring mellan arbete och fritid i form av en "mental gräns". Hur en person väljer att förflytta sig mellan de två områdena beror på individens mentala gräns. Sarker et al. (2012) menar att det finns tre perspektiv på mentala gränser som en person kan förhålla sig till när det kommer till skildringen mellan arbete och fritid. De tre perspektiven är det uppdelade, överlappande och omfattande perspektivet som förklaras nedan. Detta delkapitel kommer vi att använda för att avgöra de anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid och hur det kan påverka WLB. Anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid har en

koppling till flexibilitet där de anställda kan förhålla sig till tre perspektiv och detta påverkar flexibiliteten beroende på perspektiv (Sarker et al., 2012).

2.3.1 Anställda i det uppdelade perspektivet

Anställda som förhåller sig till det uppdelade perspektivet föredrar att separera helt på arbete och fritid (Sarker et al. 2012). Det finns alltså en tydlig gräns mellan de båda. I sociotekniska arbetsystem där smarttelefoner används som arbetsverktyg kan det ibland vara svårt och i vissa fall omöjligt att separera arbetet från fritiden. Detta beror enligt Sarker et al. (2012) på att sådana arbetsplatser dygnet runt förväntar sig snabba svar och agerande från sina anställda.

De anställda som förhåller sig till detta perspektiv prioriterar oftast sin fritid mer än sitt arbete, de ser därför smarttelefonen som ett verktyg för att utföra arbete men vill helst inte använda den på sin fritid för att arbeta (Sarker et al. 2012). De kan till exempel stänga av vissa funktioner i smarttelefonen (t.ex. e-mailfunktionen) för att koppla av när de väl är hemma efter jobbet. Vissa personer som förhåller sig till detta perspektiv vill inte ha någon arbetstelefon eftersom de inte vill veta någonting arbetsrelaterat på sin fritid.

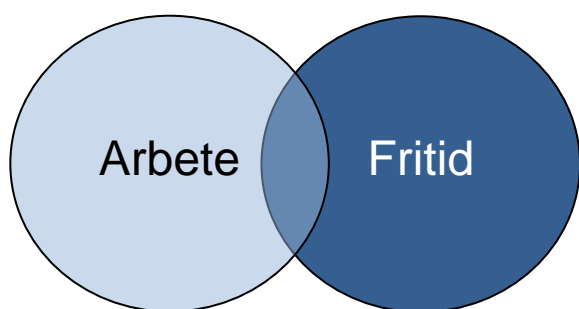
Figur 2: Uppdelade perspektivet, skiljer på arbete och fritid med en tydlig gräns

I sociotekniska arbetsystem där smarttelefoner eller andra mobila teknologier används som arbetsverktyg är de anställda som förhållit sig till det uppdelade perspektivet i en svår situation (Sarker et al. 2012). Arbetet tar mycket av deras fritid och påverkar deras hobbys och till och med familjer.

Det uppdelade perspektivet förekommer alltså också på arbetsplatser där smarttelefoner används. De som jobbar i sociotekniska arbetsystem forceras alltså att binda ihop fritiden med arbetet vilket de inte uppskattar. Vi tror att det uppdelade perspektivet hade passat bättre på personer som inte arbetar i ett sociotekniskt arbetsystem, till exempel byggarbetare.

2.3.2 Anställda i det överlappande perspektivet

I det överlappande perspektivet går det inte helt att separera arbete och fritid (Sarker et al. 2012). Anställda som har detta perspektiv tycker om möjligheten att arbeta flexibelt och det finns ingen önskan om att arbetet och fritiden ska separeras. Många anställda som har detta perspektiv ser arbetet som en viktig del av ett meningsfullt liv men minskar betoningen av arbetets vikt för att det inte ska ta upp för mycket av fritiden. Det finns en toleransnivå på hur mycket av fritiden som de anställda är beredda att uppoffra, toleransnivån är väldigt elastisk och individuell (Sarker et al. 2012).

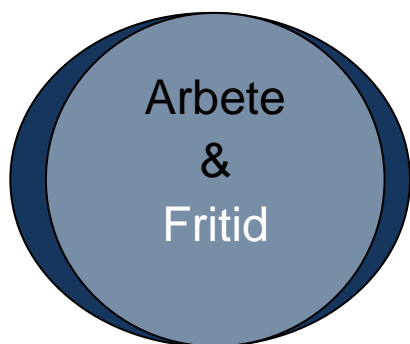
Figur 3: Överlappande perspektivet, arbete och fritid överlappas men är inte helt överlappande

De anställda förväntas acceptera att de ibland måste jobba över men de anställda förväntar sig att de i sin tur kan ta ut timmarna och sluta tidigare en annan dag. Det finns ett samförstånd mellan anställda och organisationen att arbetstiderna till en viss del är flexibla (Sarker et al., 2012). Enligt Sarker et al. (2012) så hade 60 procent av de som intervjuades i deras studie hamnat i det överlappande perspektivet på grund av krav från organisationen samt att mobila teknologier som möjliggjort detta arbetssätt .

Smarttelefonerna har en viktig roll i livet hos de anställda som ha det överlappande perspektivet. Det tycker att det är positivt att de på sin fritid kan läsa sina mail och hålla sig uppdaterad om det uppkommer akuta ärenden som behöver åtgärdas. Samtidig kan de anställda -om arbetsbelastningen blir för hög- känna att de vill minska användningen av smarttelefoner för den gör så att arbetet inkräktar på fritiden. Personer som håller detta perspektiv har svårt att hålla en jämn WLB (Sarker et al. 2012).

2.3.3 Anställda i det omfattande perspektivet

I det omfattande perspektivet omfattas den anställdas fritid helt av arbetet. Detta innebär att framgång på jobbet värderas lika högt som framgång på fritiden. Personer som intar detta perspektivet ser inte några gränser mellan arbete och fritid och uppskattar ofta de positiva effekterna arbetet kan ha på fritiden. De prioriterar arbete före fritiden och utför således ofta arbete på sin fritid. Detta görs på de anställdas egna initiativ genom att schemalägga arbetet på fritiden. Att integrera arbetet med fritiden är något som verkar naturligt för dessa anställda.

Figur 4: Omfattande perspektivet, arbete och fritid är svårt att separera

Enligt Sarker et al. (2012) drivs anställda som intar det omfattande perspektivet av att lyckas eller befordras inom organisationen. De ser inte nyttan i att dela upp arbete och fritid eftersom arbetet går före allt annat. De kan alltså klassas som anställda som lever för att jobba. Vissa organisationer förväntar sig att deras anställda ska arbeta många timmar och vara nåbara dygnet runt. Detta har lett till att anställda tvingas anpassa sig till att leva för att jobba (Sarker et al., 2012).

Mobila teknologier ses som positiva av anställda som har det omfattande perspektivet, eftersom den erbjuder de närhet och uppkoppling dygnet runt. Användandet av mobila teknologier möjliggör alltså de att de kan arbeta flexibelt.

2.4 Vår undersökningsmodell

I figur 5 redovisas vår undersökningsmodell som är konstruerad efter de aspekter som vi utifrån litteraturen ansett vara användbara för vår undersökning. Varje ruta i figuren motsvarar en aspekt, där det är relationerna som bär vikt. Varje relation visas med en pil i figuren. Den aspekt pilen pekar ifrån påverkar den aspekt som pilen pekar på. Rutan ”smarttelefon” innehåller två rutor eftersom den är en teknologi och kan inte bli påverkad av andra aspekter. Den är en bidragande aspekt till flexibilitet och arbetsbelastning. De två aspekterna som inte ingår i ”smarttelefon”-rutan är sociala aspekter som inte är direkt kopplade till teknologi och ingår därför inte rutan.

Aspekterna kommer inte att diskuteras ytterligare eftersom detta har gjorts tidigare i kapitlet (kap 2.2 och 2.3). Istället kommer relationerna att klargöras och diskuteras nedan.

2.4.1 Relationer mellan aspekterna i undersökningsmodellen

Relationerna representerar vi alltså med pilar i vår undersökningsmodell (figur 5).

Den första relationen är mellan smarttelefon och flexibilitet. Där smarttelefonerna har visat sig öka flexibiliteten genom att öka tillgängligheten och därmed möjliggöra flexibelt arbete som innebär att en anställd kan jobba var som helst när som helst (Sarker et al., 2012).

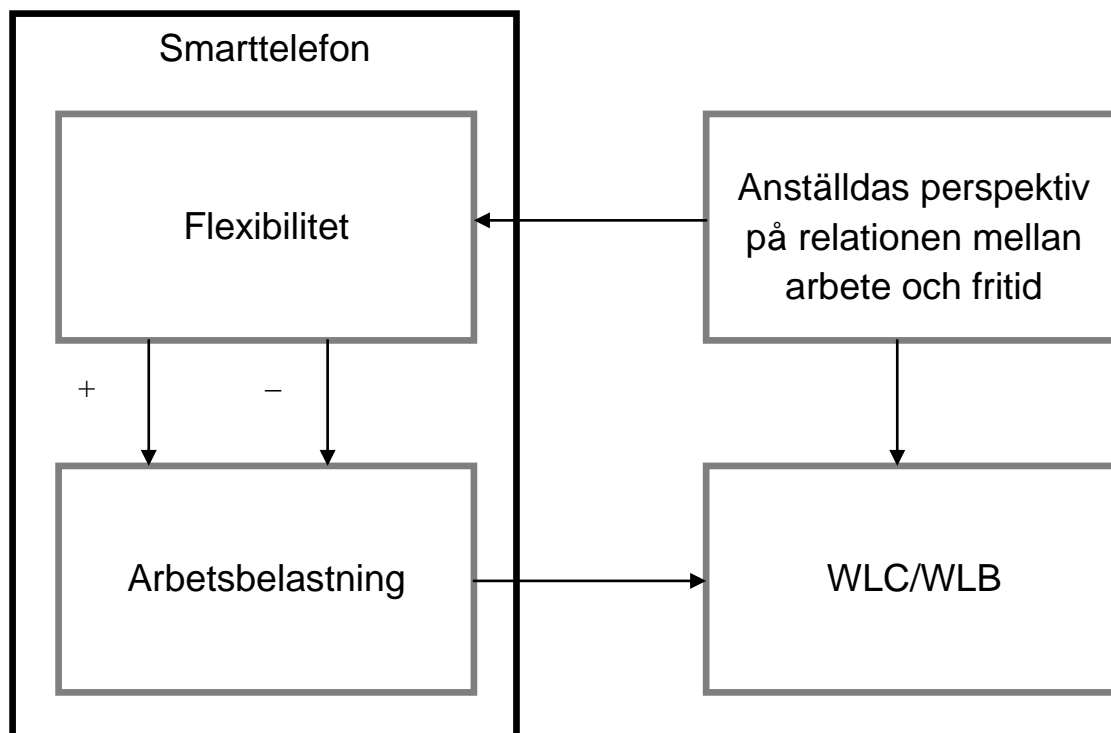
Den andra relationen är mellan smarttelefon och arbetsbelastning. Smarttelefonen som genom sitt bidrag till en ökad flexibilitet, bidrar till att de anställda ständigt är uppkopplade och kan tilldelas arbetsuppgifter när som helst vilket därmed påverkar arbetsbelastningen (Ahuja et al., 2007).

Den tredje relationen är mellan flexibilitet och arbetsbelastning, där flexibilitet påverkar arbetsbelastningen. Denna relation är den som är mest oklar i vår studie eftersom olika resultat på hur flexibiliteten påverkar arbetsbelastningen har visats i tidigare studier (Yun et al., 2012; Ahuja et al., 2007; Chen och Nath, 2005). Vi hoppas att vi kan klargöra denna relation med hjälp av vår studie. Oklarheten visas med två pilar i figur 5. Pilen markerad med ett plustecken representerar Yun et al. (2012) studien som visade att flexibiliteten ökade arbetsbelastningen. Pilen som är markerad med ett minustecken representerar en minskad arbetsbelastning som Ahuja et al. (2007) påvisat.

Arbetsbelastningens har i flera studier (Ahuja et al., 2007; Yun et al., 2012; Chen och Nath, 2005) rubbat WLB och lett till WLC. Denna relation är också något oklar eftersom WLC uppkommit oberoende om arbetsbelastningen har varit låg eller hög. Vi gör antagandet att detta är en effekt av flexibilitetens påverkan på arbetsbelastningen som är oklar.

Anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid har en koppling till flexibilitet där de anställda kan inta tre perspektiv och detta påverkar flexibiliteten beroende på vilket perspektiv de intar (Sarker et al., 2012). Denna aspekt har inte används tillsammans med de andra tidigare studierna och vi tror att den kan vara en av anledningarna till att de fått skilda resultat. De två studierna tog alltså inte hänsyn till informanternas perspektiv även om Sarker et al. (2012) har presenterat dessa som en viktig faktor i påverkan på flexibilitet och WLB/WLC.

Den sista är en koppling mellan anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid och WLB/WLC. De anställdas perspektiv kan direkt påverka WLB/WLC eftersom deras perspektivtagande avgör hur de balanserar arbete och fritid.

Figur 5: Vår undersökningsmodell, där aspekter presenteras i rutor och relationerna mellan dessa visas med pilar. Plus och minus tecken står för två skilda påverkningar och representerar en oklarhet.

3. Metod

I det följande kapitlet kommer valet av metod för studien att beskrivas samt motiveras. En beskrivning och motivation till vårt urval av litteratur kommer att presenteras i detta kapitel. Vilka data som samlades in, hur de samlades in och hur de sedan analyserats kommer också att presenteras och motiveras. Till sist kommer vi att presentera urval av informanter, utformningen av intervjuguide, metod för analys av empiriskt material och till sist validitet och reliabilitet.

3.1 Urval av litteratur

WLB är ett välstuderat område som frambringat gott om litteratur. För att hitta publicerade artiklar inom området började vi med att hitta journaler som ingår i "basket of eight" (de åtta främsta journalerna inom informatik) för att säkerställa deras relevans till informatik. I dessa journaler sökte vi sedan efter artiklar, som är trovärdiga eftersom de måste vara peer reviewed för att kunna publiceras i journalerna. Efter att ha hittat artiklar som var passande till vårt forskningsområde, kollade vi sekundärreferenser i dessa för att hitta fler användbara artiklar. Alla sekundära artiklar hade inte sin grund i informatik men vi ansåg de vara nödvändiga för att besvara forskningsfrågan (ex. Human Resources och Family Relations). Efter att ha hittat och läst de användbara artiklarna upptäckte vi en kunskapslucka som vi fann värd att undersöka (se kap 1.2).

3.2 Metod för insamling av empiriskt material

Vår forskningsfråga är förankrad i anställdas upplevelser av balansen mellan arbete och fritid och vi ansåg därför att vi skulle få ut ett tydligare resultat genom att använda en kvalitativ metod. Ytterligare anledning till att vi valde en kvalitativ metod är att tidigare studier har använt sig av kvantitativa metoder där det uppkom oklarheter i hur flexibiliteten påverkar arbetsbelastningen. Dessa studier hade inte tagit hänsyn till aspekten *anställdas perspektiv på relationer mellan arbete och fritid*, som är en aspekt där anställdas upplevelser och känslor fångas upp. Vi gjorde antagandet att denna aspekt skulle vara avgörande för att kunna förklara oklarheterna i de tidigare studierna och besvara vår forskningsfråga.

För att samla in vårt empiriska material använde vi oss av en semistrukturerad intervjumetod där intervjufrågorna grundades utifrån litteraturgenomgången och den undersökningsmodell vi tagit fram. Varje fråga är tagen från någon av aspekterna i undersökningsmodellen, för att vi skulle få reda på hur varje anställd upplever aspekterna och hur det i sin tur kan påverka arbetsbelastningen och WLB/WLC. Dessa frågor användes som ett grundläggande underlag i varje intervju. Utöver detta ställde vi följdfrågor som användes för att få ut ytterligare data från informanterna när de var inne på något intressant ämne. Frågornas syfte var alltså att

fånga den anställdas uppfattning om aspekterna och vi konstruerade frågorna på ett öppet sätt för att de anställda skulle få möjligheten att yttra sig fritt om ämnet.

När vi bokade möte med informanter bad vi dem att avsätta en timme för att ostört delta i intervjun. För att fånga informanternas tillit bestämde vi att hålla de anonyma, detta för att deras svar inte ska nå organisationen och användas emot dem.

Intervjuerna gjordes personliga via möten där vi försökte forma en slags närhet under intervjuernas gång för att få bra och tillräckliga svar (Jacobssen, 2002).

Intervjuerna genomfördes på informanternas kontor, konferensrum och varierade mellan 30-45 minuter. Vi började med att presentera oss själva, introducera studien och förklarade hur vi valt att lägga upp intervjun för att användaren skulle förstå att det inte finns något rätt eller fel svar, utan att vi var ute efter att de skulle yttra sig så mycket som möjligt. Sedan fick informanten chansen att presentera sig själv och sin organisation innan vi gick vidare med intervjufrågorna.

Vi valde att spela in varje intervju på ljudband för att sedan kunna transkribera den till text. Vi ansåg inspelning av intervjuerna var det bästa sättet att få med att som sägs under intervjun. I inspelningen hade vi informanternas egna ord där ingenting har uteslutits eller manipulerats.

3.3 Urval av informanter

För att urvalet inte skulle bli för stort och kunna bearbetas på ett lämpligt sätt valde vi att begränsa oss till fyra informanter. Ett krav var att informanterna skulle arbeta i ett sociotekniskt arbetssystem, eftersom övriga arbetssystem inte påverkas av mobila teknologier i samma utsträckning. Eftersom vår studie ligger på en individnivå valde vi att fokusera på företag som var bekväma med att låta sina anställda jobba utan begränsningar i tid och rum.

Vi kom fram till att IT inriktade konsultföretag uppfyller dessa kriterier och deras anställda passar vår studie. Konsulter var den yrkesgrupp som ansåg ha kunskap och erfarenhet inom området för att frågorna skulle bli korrekt besvarade.

3.4 Utformning av intervjuguide

Här presenterar vi vår frågeguide som vi använde till de semistrukturerade intervjuerna. Vi förmedlar även vår tankeställning om varför vi ställde frågorna och vad vi ville få fram med hjälp av dessa. Vi kategoriserade intervjuguiden efter aspekterna i undersökningsmodellen. Frågorna är uppdelade i fem tabeller och innan varje tabell finns motiveringen till frågorna.

3.4.1 Intervjufrågor relaterade till aspekten smarttelefon

I tabell 1 har vi aspekten smarttelefoner där frågorna 1-3 skulle vara allmänna ge oss uppfattning om hur informanterna använder smarttelefonen och hur användningen upplevs. Dessa frågor var mer generellt för att bekräfta den anställda passade vår undersökning. Med den fjärde frågan var vi inte bara ute efter att få fram att smarttelefoner skiljer sig från andra verktyg, utan ville med denna fråga stärka vårt påstående att smarttelefonen är den mobila teknologin som ökar nåbarheten mest.

Tabell 1: I denna tabell presenteras intervjufrågorna som tagits fram för aspekten smarttelefon. Aspekten presenteras i vänster kolumn och frågorna presenteras i höger kolumn.

Aspekt	Frågor
Smarttelefon	Använder du en smarttelefon på arbetet? Hur arbetar du med denna?
	Använder du samma smarttelefon på fritiden? Hur?
	Hur upplever du smarttelefonen som ett arbetsverktyg?
	Vad är de som skiljer din smarttelefon från dina övriga arbetsverktyg?

I tabell 2 Här ställde vi frågor om hur arbetsplatsen påverkats sedan införandet av smarttelefoner. Med dessa frågor ville vi visa att smarttelefonerna är en huvudfaktor till ökad flexibilitet. Dessutom få en bättre inblick i hur flexibiliteten som smarttelefonerna skapar tar sig.

Tabell 2: I denna tabell presenteras intervjufrågorna som tagits fram för aspekten flexibilitet. Aspekten presenteras i vänster kolumn och frågorna presenteras i höger kolumn.

Aspekt	Frågor
Flexibilitet (kap 2.2.1)	Tycker du att du med hjälp av din smarttelefon haft friheten att bestämma varifrån du vill jobba? Beskriv
	Upplever du att ditt sätt att arbeta har ändrats efter införandet av smarttelefoner i organisationen? Hur? Beskriv.
	Känner du att smarttelefonen ger dig en frihet att välja hur du vill utföra dina arbetsuppgifter?
	Hur ser dina möjligheter ut att själv schemalägga var och när dina arbetsuppgifter ska genomföras? Bidrar din smarttelefon till att möjliggöra detta?

Att smarttelefoner påverkar flexibiliteten kändes självklart och att flexibilitet har en påverkan på arbetsbelastningen har tidigare studier påpekat. Med frågorna i tabell 3 ville vi få reda på hur smarttelefonerna påverkar arbetsbelastning eller rättare sagt hur flexibiliteten som smarttelefonerna skapar påverkar arbetsbelastningen. Detta vill vi veta för att försöka få klarhet i kunskapsluckan om varför tidigare studier haft olika åsikter om flexibilitetens påverkan på arbetsbelastningen.

Tabell 3: I denna tabell presenteras intervjufrågorna som tagits fram för aspekten arbetsbelastning. Aspekten presenteras i vänster kolumn och frågorna presenteras i höger kolumn.

Aspekt	Frågor
Arbetsbelastning (kap 2.2.2)	Hur tycker du att smarttelefonen påverkar din arbetsbelastning, beskriv.
	Tycker du att smarttelefonens tillgänglighet har påverkat antalet arbetsrelaterade uppgifter? Beskriv. Skulle det se annorlunda ut utan smarttelefon?
	Hur skulle du vilja beskriva ditt arbetsliv, känner du dig ofta stressad eller upptagen? Förklara varför.
	Hur stor är pressen att utföra arbetsuppgifter i tid?

Frågorna i tabell 4 är utformade för att ge oss en inblick i informanternas WLB och få reda på faktorer som bidrar till att WLC uppstår. Vi vill även med frågorna få fram smarttelefonernas och flexibilitetens roll i WLB och hur informanterna gör för att upprätthålla en jämn WLB.

Tabell 4: I denna tabell presenteras intervjufrågorna som tagits fram för aspekten WLB/WLC. Aspekten presenteras i vänster kolumn och frågorna presenteras i höger kolumn.

Aspekt	Frågor
WLB/WLC (kap 2.2.2)	Hur känner du att smarttelefonanvändningen har påverkat din fritid?
	Tycker du att den tid som smarttelefonen tar gör det svårt för dig att utföra fritidssysslor? Förklara.
	Tycker du att smarttelefonerna har avbrutit dig på din fritid i arbetsrelaterade syften och vice versa? Vad tycker du om detta?
	Hur ser din familj på förhållandet att du kan jobba flexibelt?

3.4.2 Intervjufrågor relaterade till aspekten anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid

Tabell 5 beskriver vilka frågor vi ställt när det gäller aspekten ”relation mellan arbete och fritid”. Den första frågan ställdes för att få en uppfattning om hur informanternas arbetsrutin ser ut och om det finns delar som de inte gillar. De resterande frågorna hade för avsikt att utifrån informanternas svar avslöja vilket perspektiv (kap 2.1) de har och se vad de har för inställning till att kunna jobba flexibelt. Tidigare studier har inte tagit hänsyn till denna aspekt, vi tror att dessa frågor är av stor vikt för att besvara forskningsfrågan.

Tabell 5: I denna tabell presenteras intervjufrågorna som tagits fram för aspekten anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid. Aspekten presenteras i vänster kolumn och frågorna presenteras i höger kolumn.

Aspekt	Frågor
Anställdas perspektiv på relation mellan arbete och fritid (kap 2.1)	Beskriv din vardagliga arbetsrutin. Skulle du vilja ändra något i den?
	Beskriv hur du uppfattar arbete och fritid? Skiljer du på de? Hur? Hur ser prioriteringen ut?
	Vilka möjligheter har du att arbeta utan begränsning i tid och rum?
	Vad tycker du möjligheten att jobba utan begränsning gällande tid och rum?

3.5 Metod för analys av empiriskt material

Vi började med att ta ljudinspelningarna från intervjuerna och transkribera dem till textformat. Detta underlättade bearbetningen av vår empiri och vi kunde på ett lättare sätt söka efter specifika frågor och svar. Dessutom går det snabbare att läsa transkriberingen än att lyssna på inspelningen. Ytterligare en fördel med textformat är att det förenklade för oss att jämföra informanternas svar samt hitta citat.

Transkriberingen sammanfattades sedan till en mer användbart och begripligt form utan onödig data. Vår insamlade data kategoriserades enligt aspekterna i undersökningsmodellens. I de fem kategorierna sammanfattade vi varje informants svar för sig. Därefter gjordes ytterligare en sammanfattning där svaren från alla informanter presenteras tillsammans för att ge en bättre överblick på skillnader och likheter i svaren.

När det empiriska materialet bearbetats klart, kunde vi börja analysera det.

Analysen gjordes på följande sätt. Vi började med att fördjupa oss i empirin genom att upprepade gånger läsa in oss på vad som sagts. Sedan började vi med att återknyta empirin till den insamlade litteraturen. Utifrån detta kunde vi se likheter och skillnader mellan empiri och litteratur och påvisa dessa med hjälp av citat. Därefter diskuterade och förklarade vi likheterna och skillnaderna.

3.6 Validitet och Reliabilitet

Vid utformningen av intervjufrågorna utgick vi från vår undersökningsmodell som i sin tur är kopplad till forskningsfrågan för att endast samla in relevant information. Undersökningens modellen är framtagen ur vår litteraturgenomgång, där varje aspekt har betydelse för att vi ska kunna besvara vår forskningsfråga.

4. Sammanställning av empiriskt resultat

I detta kapitel redovisas det empiriska resultatet i klartext utifrån den transkription som gjorts utifrån intervjuerna. Empirin är kategoriserad efter de olika aspekterna från undersökningsmodellen. Under varje aspekt kommer svaren på den kategorins intervjufrågor att redovisas för samtliga anställda som intervjuats.

4.1 Empirisk sammanställning av aspekten smarttelefon

Anställd 1 (A1) använder smarttelefonen för både privata och arbetsrelaterade ärenden. A1 har smarttelefonen i syfte att kunna kommunicera med kunder eller sin egen organisation via telefon och mail men även för att tidsrapportera de dagliga arbetstimmarna. På fritiden används smarttelefonen även då för att få information via mail för både privata och arbetsrelaterade ärenden. A1 ser smarttelefonen som ett flexibelt och bra verktyg som tillför nåbarhet när som helst och var som helst. A1 tycker även att detta arbetsverktyg ger möjlighet att kunna schemalägga arbetsuppgifter. A1 beskriver att smarttelefonen är mer flexibel än en dator och att den går att använda till lättare uppgifter som kommunikation, men att datorn är bättre för svårare uppgifter som att utveckla i ett system.

Anställd 2 (A2) använder smarttelefonen för att kommunicera via mail och telefon genom att ringa på både arbetstid och under fritiden men även för att surfa, sms och chatt. A2 ser smarttelefonen som snabb och effektiv för kommunikationssyften, men mindre effektiv för utvecklingssyfte. Den största skillnaden som A2 ser på smarttelefonen mot en dator är att det är lätt att ringa från den och även att chatta eller maila. Smarttelefonen är mer flexibel enligt A2 och så länge det finns uppkoppling så kan han utföra lättare arbetsuppgifter.

Anställd 3 (A3) använder sin smarttelefon på ett effektivt sätt enligt honom där det ingår att ta emot information och föra information vidare. A3 använder smarttelefonen mestadels i jobbsyften och mindre i privata syften. A3 ser smarttelefonen som ett flexibelt verktyg som underlättar vissa arbetsuppgifter. Enligt A3 är smarttelefonen ett mobilt verktyg som han på ett enkelt sätt kan ha med sig var som helst vilket han inte tycker han riktigt kan med datorn. Notifikationer som att det plingar till från telefonen tycker A3 medför att han snabbare känner sig informerad.

Anställd (A4) Använder smarttelefonen till det mesta, han använder den mestadels för mailkommunikation, kalender och internetinformation. A4 använder smarttelefonen både i sitt arbete och i fritiden eftersom han anser den vara flexibel och tidsbesparande. A4 anser smarttelefonen som effektiv och snabb för informationshantering vilket också medfört att han använder den på sin fritid. A4 upplever smarttelefonen som ett bra arbetsverktyg men menar också att det är viktigt att inte låta smarttelefonen påverka en alldeles för mycket och kunna särskilja på sin fritid och arbetstid. En viktig aspekt för A4 är att kunna få information om

akuta fall via sin smarttelefon, så att möjligheten att identifiera problemet upptäcks snabbare. Det som skiljer A4 smarttelefon mot andra arbetsverktyg är tillgängligheten.

4.1.1 Sammanfattning av empiri för aspekten smarttelefon

Samtliga anställda intygar att de använder smarttelefonen arbetet men även på fritiden dock varierar användningen på fritiden bland de anställda. I enlighet med de anställda är den viktigaste fördelen med smarttelefonen möjligheten att ta emot och föra vidare information, via mail eller telefonsamtal. Något som de tre första anställda intygar om är att det smarttelefonen skiljer sig mot andra arbetsverktyg så som datorn är att utvecklingsmöjligheterna är sämre från en smarttelefon. A4 tycker istället att det är tillgängligheten som skiljer smarttelefonen mot andra arbetsverktyg. A4 menar även att det är viktigt att kunna skilja på arbete och fritid för att smarttelefonen inte ska påverka en på ett negativt sätt. Alla anställda upplever smarttelefonen som ett flexibelt verktyg som är lättanvänt och som underlättar informationshanteringen. Smarttelefonens flexibla egenskaper är något som ingick i varje anställds arbete.

4.2 Empirisk sammanställning av aspekten flexibilitet

Anställd 1 (A1) tycker att smarttelefonen har gett honom friheten att bestämma varifrån han vill jobba. Detta berör inte alla arbetsuppgifter som till exempel inloggning på systemet då man behöver en dator för att kunna logga in där. De vanligaste arbetsuppgifterna som görs via smarttelefonen är skicka och ta emot mail samt svara i telefon. A1 tycker att en del har ändrats sedan införandet av smarttelefoner i organisationen. Det är mest mailhanteringen som har förändrats, men även möjligheten att synkronisera sin smarttelefon med organisationens interna system har möjliggjorts, vilket har ökat kommunikationen mellan anställda. A1 tycker att smarttelefonen har bidragit med möjligheten att välja hur han vill utföra sina uppgifter, till exempel schemalaggningen där han själv avgör hur mycket han hinner arbeta. Ärenden skickas också till A1s smarttelefon och han väljer själv om han vill ta ärendet eller vänta med det. A1 menar samtidigt att vissa ärenden måste tas om hand direkt beroende på ärendets prioritet. A1 får påminnelser från sin smarttelefon om ärenden som till exempel möten, påminnelserna läggs automatiskt in på telefonen och information via mail. A1 säger att han är oberoende av platsbegränsningar och kan arbeta var som helst, men måste ha tillgång till en dator för en del arbetsuppgifter.

Anställd 2 (A2) säger att smarttelefonen har möjligtgjort att han kan utföra arbetsuppgifter var som helst som han tidigare var tvungen att sitta vid datorn för att utföra. Han nämner kommunikation via sms, chatt, mail och även GPS. A2 tycker inte att smarttelefonen är kapabel att utföra de arbetsuppgifter han jobbar med, han behöver en dator till det. Han säger att arbetsuppgifter som till exempel utveckla kan vara svåra att hantera med smarttelefonen. A2 föredrar oftast att använda sig utav datorn för att arbeta, men använder smarttelefonen för att se om det kommer in information. A2 säger att han har väldigt flexibla arbetsdagar där han

själv kan bestämma hur mycket han vill jobba. A2 nämner att han använder kalendern i sin smarttelefon och att de i hans organisation har ett egentillverkat system där han kan föra in sina arbetstimmar. Möten och andra ärenden läggs till i hans dator och smarttelefon automatiskt och allt det är synkroniserat via Outlook.

Anställd 3 (A3) får mer information via sin smarttelefon och får meddelanden om vad som behövs göras. Smarttelefonen möjliggör också kommunikationen med kunderna, men för att kunna sköta ärendena är han beroende av en dator. Han är osäker på om det är smarttelefonen som gett honom möjligheten att arbeta var han vill, utan säger att det snarare är hans bärbara dator som möjliggör arbetet oberoende av plats och tid. Smarttelefonen är enligt A3 bara ett informationsverktyg som han behöver för att kunna få tillgång till instruktioner oberoende av plats och tid. A3 säger att han utan smarttelefonen hade fått spendera mycket mer tid vid datorn för att till exempel svara på mail. Med smarttelefonen kan han få mail utan att vara vid datorn. En annan funktion som A3 har integrerat på sin smarttelefon är att han har möjligheten att chatta direkt med kunden. För att ständigt vara tillgänglig har A3 alltid smarttelefonen med sig. Även om arbetet inte kan utföras direkt via smarttelefonen så ser A3 den som ett viktigt verktyg, för att få information över det arbete som ska utföras. A3 har en kalender i sin smarttelefon som han använder för att schemalägga sitt arbete och bli påmind om kommande ärenden.

Anställd(A4) ser inte smarttelefonen som den främsta orsaken till att han kan bestämma varifrån jobbet ska utföras, det är istället datorn. A4 tror att det kan komma att bli möjligt längre fram i utvecklingen. A4 tror också att smarttelefonen hade kunnat underlätta några arbetssysslor så som omstart av en server i framtiden om han befann sig långt ifrån en dator. A4 beskriver att smarttelefonen förändrat hans sätt att arbeta på, smarttelefonen har enligt A4 ökad tillgång till kommunikation som kan förändra en hel arbetsdag. Möjligheten att kunna schemalägga sin arbetsdag via smarttelefonen sker enligt A4 via kalendern eller genom ett tidsredovisningsverktyg som A4s organisation använder sig av, detta kan A4 göra när som helst och var som helst.

4.2.1 Sammanfattning av empiri för aspekten flexibilitet

Samtliga anställda tyder på att smarttelefonen möjliggör lättare arbetssysslor som att kommunicera med sina kunder och schemalägga sin arbetsdag tack vare dess flexibilitet, att kunna utföra arbetssysslor var som helst när som helst. A4 tror att det finns en bättre framtid för smarttelefonen där den kommer utnyttjas ytterligare för en större bredd av arbetsuppgifter, tack vare dess flexibilitet. De främsta smarttelefonfunktionerna som används på ett flexibelt sätt är enligt de anställda: Mail, telefonsamtal och kalendern. Tillgängligheten av information som smarttelefonen medför är något som enligt samtliga anställda har ökat efter smarttelefonens införande vilket bidrar till att de kan utföra delar av sitt arbete var som helst och när som helst, enligt A4 har det förändrat hela vardagen.

4.3 Empirisk sammanställning av aspekten arbetsbelastning

Anställd 1 (A1) tycker att hans arbetsbelastning varierar, oftast beroende på hur många ärenden han har eller hur många mail han får in. A1 beskriver sin nuvarande arbetsbelastning som väldigt hög och känner att han måste göra prioriteringar. Ibland får han arbeta hemifrån på kvällarna för att hinna med. Han upplever möjligheten att jobba flexibelt som både positiv och negativ, men menar samtidigt att belöningen från organisationen är det som är positivt medan att det försvinner tid från fritiden är negativt. A1 tycker att smarttelefonen har medfört fler uppgifter eftersom den ökar tillgängligheten och tar inte hänsyn till tid och rum. Utan smarttelefon hade arbetsbelastningen varit mindre eftersom man inte hade påmint om mailen utan att sitta vid datorn säger han. A1 känner sig ofta stressad och upptagen på grund av sitt arbete. Det har mycket att göra med att han förväntas jobba hemifrån och har han då mycket fritidssysslor samtidigt kan det bli tidsbrist. A1 känner sig frustrerad när han måste avbryta sina fritidssysslor så fort ett kritiskt ärende från jobbet kommer in. A1 känner att han inte kan planera sin fritid eftersom hans arbetsbelastning då plötsligt kan strongas. Tidspressen är något annat som bidrar till den ökade arbetsbelastningen säger A1, även om tidsbegränsningarna ibland är otydliga så känner man pressen att utföra uppgifterna så fort som möjligt.

Anställd 2 (A2) säger att smarttelefonen ibland ökar hans arbetsbelastning, speciellt på fritiden. Mail är vanligt förekommande och dens innehåll kan leda till ärenden som måste utföras. A2 tycker att smarttelefonen har ökat hans arbetsuppgifter eftersom han anser att mailhanteringen har blivit mycket mer tillgänglig. A2 tycker det finns både negativa och positiva sidor med att arbetsbelastningen har ökat. Negativt är att om ärenden inte hanteras så han det öka pressen, men positivt är att man ständigt är informerad. A2 känner sig ibland stressad när han har mycket att göra och säger att det mest beror på hur man hanterar sitt arbete. Ett sätt att hantera den höga arbetsbelastningen kan till exempel vara att lägga över några av sina arbetsuppgifter till en kollega som har mindre att göra. A2 säger att det beror på ärendet. Vissa arbetsuppgifter har inte några speciella tidsgränser, medan andra ärenden har väldigt tidspressade gränser.

Anställd 3 (A3) tycker att smarttelefonen ökar arbetsbelastningen speciellt på fritiden. A3 känner sig tvingad att utföra uppgifterna på fritiden även om det inte är ett krav. En arbetsuppgift som kommer in via telefonen blir svår att ignorera och man tänker på ärendet även om man på fritiden gör något annat. A3 tycker inte att smarttelefonen har bidragit till fler arbetsuppgifter men att den har påverkat tillgängligheten av information. A3 känner sig väldigt stressad oftast på grund av den höga tidspressen som hans arbete har. Smarttelefonen är också bidragande till stressen eftersom den plingar till när han vilar. Tidspressen går inte att förbise oftast för att man vill göra kunden tillfredställd säger A3.

Anställd(A4) känner sig friare på grund av smarttelefonen och menar att den inte påverkar arbetsbelastningen. Dock medger A4 att det inte alltid varit så och att smarttelefonen tagit för mycket tid då det inte fanns någon gräns mellan arbetet och fritiden. Enligt A4 påverkar smarttelefonen tillgänglighet antalet arbete och bidrar till att arbetsuppgifter ökar. A4 känner

sig oftast inte stressad i det dagliga arbetet men anser däremot att det beror på hur hög arbetsbelastningen är, har A4 för mycket ärenden kan han bli överbelastad. A4 beskriver att det finns en viss mängd press i arbetet då det är viktigt att slutföra leveranser i tid. A4 ser positivt på en viss mängd press då det kan medföra att initiativet ökar för att genomföra delar av arbetet men att för mycket press är negativt.

4.3.1 Sammanfattning av empiri för aspekten arbetsbelastning

Enligt de anställda har de någon gång känt att smarttelefonen påverkat arbetsbelastningen, detta har berott på stora mängder arbete för de anställda. Smarttelefonens flexibilitet har haft en påverkan på detta på grund av sin mailfunktion enligt A1, A2 och A3 vilket ökat arbetsbelastningen på fritiden. A1, A2 och A4 styrker att smarttelefonen medfört fler arbetsuppgifter, A3 menar att det endast är tillgängligheten av informationen som ökat, inte antalet arbeten. A1, A2 och A3 känner sig ibland stressade i sitt arbete på grund av fler arbetsuppgifter eller tidspress, A4 tycker att han funnit en balans som inte påverkat honom i form av stress.

4.4 Empirisk sammanställning av aspekten WLB/WLC

Anställd 1 (A1) tycker det är positivt att kunna använda företagets smarttelefon på fritiden men samtidigt har smarttelefonen haft en negativ inverkan, när det kommer in mail med kritiska ärenden som A1 måste lösa under sin fritid. När detta händer blir A1 störd och har fått avbryta fritidsaktiviteter för att lösa problemet. A1 anser att balansen mellan arbete och fritid överlappar varandra, vissa dagar jobbar han längre och kompenserar upp detta med att jobba mindre en annan dag. A1 säger att det inte tar mycket av hans fritid att läsa och svara på mail och han väljer att acceptera det. Samtidigt är han ibland stressad och får ingen lugn och ro när mail når hans smarttelefon, även om mailen inte handlar om något kritiskt. Detta leder till att A1 på fritiden har ärendet i bakhuvudet och funderar hur han kan lösa dem. Det händer även att han med smarttelefonen utför privata ärende på arbetstid. A1 säger att hans flexibla arbetstider ibland är frustrerande för familjen när han jobbar kvällar eller de avbryter fritidsaktiviteter men samtidigt har familjen positiv inställning till att han har möjlighet att jobba hemifrån och då kan utföra privata ärenden.

Anställd 2 (A2) säger att smarttelefonen har bidragit till att han på fritiden har bättre koll och är hela tiden informerad i jämförelse med hur det var för när de hade vanliga telefoner utan mailfunktioner. A2 säger även att han med smarttelefonen utför arbetsuppgifter på fritiden men han tycker att det är bra att kunna göra det. A2 säger att han inte tycker att smarttelefoner stör fritidssysslorna eftersom det oftast är mail som plingar och tar inte upp jätte mycket tid. Samtidigt berättar han att det har kommit kritiska mail via smarttelefonen som gjort att han fått åka hem och lösa dem men detta är inget som stört honom. A2 säger att han ibland lägger undan telefonen när han vill vara ostörd. Han fortsätter med att säga att han använder sig även

av smarttelefonen för att utföra privata ärenden. Möjligheten att jobba flexibelt uppfattas som positivt av familjen och än så länge har de inte klagat när han varit tvungen och jobba kvällar.

Anställd 3 (A3) säger att smarttelefonen bidrar till att han jobbar mer på fritiden, så fort den plingar kollar han mailen. Enligt A3 så kan det vara svårt att låta bli och utföra arbetsrelaterade uppgifter som kommer in via mail på fritiden. A3 säger att han ibland har avbrutit fritidsaktiviteter och fått åka hem för att lösa problem som han fått via mail på sin smarttelefon. Han tycker det är bra att han konstant får information men ibland önskar han att det inte var så. Vidare berättar A3 att även arbetslivet blir påverkat av små pauser där han använder smarttelefonen för att utföra privata saker. A3 säger att han gillar det han gör och ofta jobbar mer än åtta timmar, på så sätt har jobbet påverkat hans fritid men samtidigt menar A3 att det är viktigt att ta hand om sig själv och då får jobbet vänta. Hans möjligheter att jobba flexibelt tycker familjen är väldigt bra, han kan jobba hemifrån om det behövs och finns tillgänglig för privata ärenden.

Anställd(A4) tycker inte att den tid smarttelefonen tar gör det svårt att utföra fritidsaktiviteter, även om den följer med på fritiden. A4 menar att han skiljer på fritiden och arbete genom att koppla bort telefonsamtalen under fritidssysslor eftersom det är genom denna funktion A4 blir stressad, på så vis balanserar A4 vardagen. Smarttelefonen har avbrutit A4 under fritiden vid akuta ärenden på grund av att den hela tiden är tillgänglig. Smarttelefonen har även avbrutit A4 i arbetet på grund av privata ärenden. A4 beskriver familjen som positivt inställda på A4s förhållande att kunna arbeta flexibelt så länge det finns en balans där arbetet inte tar för mycket tid på fritid och eftersom A4 anser att han funnit balansen så påverkar antalet arbeten han får via sin smarttelefon på fritiden inte familjen på något negativt sätt.

4.4.1 Sammanfattning av empiri för aspekten WLB/WLC

Enligt samtliga anställda finns det positiva aspekter på hur smarttelefonens flexibilitet påverkat arbetet i vardagen. Det som ses positivt är dess möjligheter att kunna använda den till fritidsrelaterade syften. Vad gäller telefonens tillgänglighet och flexibilitet varierade svaren, A1 tycker det är negativt när information angående arbete når honom via smarttelefonen. A3 tycker att det är bra med arbetsrelaterad information på sin fritid men samtidigt har han ett komplex, där han känner att arbetsuppgiften ska utföras så fort som möjligt. A2 och A4 menar att de brukar koppla bort smarttelefonen eller dess funktioner på sin fritid för att undvika arbete. De anställdas familjer ser positivt på förhållandet att de kan arbeta från olika geografiska områden, men A1 har även upplevt klagomål då arbetet tagit tid i fritiden.

4.5 Empirisk sammanställning av aspekten anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid

Anställd (A1) beskriver att han börjar sin dagsrutin med att kolla sina mail via sin smarttelefon för att hålla sig uppdaterad och ibland svara på mail om det är viktigt med ett snabbt svar. När han kommer fram till sin arbetsplats sätter han sig framför sin dator och påbörjar sitt arbete med att ta del av all information han fått in via sitt mailverktyg. Sedan jobbar han med ett system som han underhåller åt olika kunder beroende på vilken kund som skickat in ett ärende. Under tiden som han underhåller dessa system har han hela tiden mailkontakt med olika kunder, även under lunchtiden brukar A1 ta med sig sin smarttelefon för att hålla sig uppdaterad med information via mailen. A1 tycker att arbetsrutinen är bra men att den ibland kan bli stressig t.ex. om han är på lunch eller på väg hem och ett mail skickas till honom och detta känns ibland jobbigt för honom. A1 tycker att det blir svårt att skilja mellan arbete och fritid då han nämner att vissa produktionssättningar brukar göras på kvällarna, men han nämner att han försöker att skilja på det så mycket som möjligt. A1 nämner att även om hans arbetsdag består av ett åtta timmars arbetspass så händer det att det överstiger dessa timmar. A1 väljer att prioritera arbetet lika mycket som fritiden och då han nämner att han har ett flexibelt jobb, tycker han att det går att prioritera lika. Han kan jobba fler timmar en dag och mindre timmar en annan för att kompensera den tid han jobbat extra. A1 har möjligheten att jobba varifrån han vill och när han vill så länge han har en internetuppkoppling och A1 tycker att det kan vara jobbigt ibland eftersom han måste lämna sina fritidssysslor om något kritiskt uppstår i något system.

Anställd (A2) vardagliga arbetsrutin börjar när han kommer fram till jobbet, där väljer han att kolla på sina mail för att hantera de ärenden som kommit in, han tycker detta är bäst så för att undvika stress. A2 utvecklar sedan i olika system beroende på ärenden som kommit in till och med att han avslutar sin arbetsdag. A2 tycker att det i dagsläget är balanserat mellan arbetet och fritiden, han tycker även att fritiden är viktigare än arbetet. A2 berättar också att det sett annorlunda ut och att han tidigare alltid funnits tillgänglig för jobbet under hans startperiod inom in organisation. A2 tycker att en balans är viktig annars kan man bli utbränd om jobbet belastar en för mycket. A2 är inte begränsad i var han kan jobba och när han kan jobba och han tycker att det är bekvämt att kunna utföra sina arbetsuppgifter flexibelt. A2 nämner att han helst inte vill bli avbruten under sin fritid som till exempel när han är på semester men att det hänt att någon med arbetsrelaterade syften försökt nå honom när han varit ledig för att ställa olika frågor som berör arbetet, vilket A2 valt att svara på.

Anställd 3 (A3) börjar sin arbetsdag när han kommer fram till jobbet där det enligt honom är mycket att göra inom utveckling. A3 delar upp sin arbetstid mellan olika kunder och utvecklar i olika miljöer under sitt arbetspass. Samtidigt som A3 utvecklar har han kundkontakt där han mailar eller ringer olika kunder. När A3 avslutar sin arbetsdag åker han hem och ibland kommer det in nya mail under denna tid som han väljer att läsa. A3 ser sin arbetsrutin som bra och vill inte se någon förändring, men han påpekar att det ibland blir för mycket att göra. A3 tycker att han prioriterar arbetet och fritiden på det sätt som han känner för. Under vissa

perioder prioriterar A3 arbetet mer och i andra fall tar fritiden mer tid eftersom A3 anser att han som konsult behöver tid att vila upp sig under vissa perioder. A3 kan jobba flexibelt och kan jobba där han känner sig bekväm, så länge arbetsuppgifterna är utförda, A3 kan till exempel jobba hemifrån. Det finns inga tidsbegränsningar i A3 arbetsrutin, detta uppskattas av A3 och upplevs som positiv, då han själv kan välja en miljö som känns trygg, ger arbetsro och ta den tid som behövs.

Anställd (A4) börjar sin arbetsdag med att läsa igenom sina mail som han har på sin dator, för att identifiera det som är viktigast och utföra den informationen först. Arbetsdagen består mestadels av att hantera de ärenden som A4 fått in via sin mail och att lägga upp ett schema för hur och när han ska utföra dessa. A4 har inga problem med sin prioritering mellan arbetet och fritiden, utan avsätter endast den tid som är för arbete under arbetstiden och fritiden påverkas inte av arbetet. Samtidigt menar A4 att hans arbete är flexibelt och att han ibland måste avsätta viss tid på kvällen för att utföra arbetsrelaterade sysslor. A4 anser att dagens verktyg möjliggör att han kan jobba utan begränsningar, internet har haft en stor roll i detta då A4 kan koppla upp sig när som helst om det finns internetuppkoppling. För att arbetet inte ska ta tid av fritiden menar A4 att självdisciplin är viktigt. Så länge det går att skilja mellan arbetet och fritiden tycker A4 att möjligheten att kunna jobba var som helst och när som helst är positiv.

4.5.1 Sammanfattning av empiri för aspekten anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid

Samtliga anställda börjar arbetsdagen med att behandla olika former av information via mail, telefonsamtal och kalender. A1 behandlar informationen redan innan ankomsten till arbetet via smarttelefonen för att hålla sig uppdaterad. A2 syftar på att detta medför stress därför väljer A2 att istället ta del av informationen när arbetstiden börjar på arbetsplatsen, vilket resterande anställda också väljer att göra. Samtliga anställda beskriver att en balans är viktig mellan arbete och fritid vilket de försöker följa men enligt A1 och A3 är det inte alltid enkelt att skilja på arbetet och fritiden, A2 och A4 anser sig kunna göra detta problemfritt vilket de lärt sig med tiden men de beskriver också att de ibland måste utföra arbetsrelaterade ärenden på sin fritid. Samtliga anställda har ett arbete som ibland kräver att ett arbete ska utföras på fritiden detta varierar bland de anställda, är det viktiga ärenden väljer A2 och A4 att utföra arbetet, men A1 och A3 väljer ibland att även utföra mindre viktiga ärenden.

5. Analys av vårt insamlade empiriska material

I detta kapitel kommer vi att analysera och fördjupa oss i våra empiriska data samt återknyta dessa till vår litteraturgenomgång. Kapitlet kommer att behålla samma struktur som i föregående kapitel, det vill säga att utgå från de aspekter som används i vår undersökningsmodell. Identifierade likheter mellan teori och empirisk data kommer att förklaras. Orsaker till eventuella skillnader kommer också att diskuteras och förklaras. Dessa förklaringar kommer givetvis också vara kopplade till vår empiri och teori.

Vår undersökningsmodell presenterar de olika aspekterna och många av dem påverkar varandra. Det går därför inte att besvara forskningsfrågan endast genom att analysera vissa av dem. Vi behöver uppfatta alla aspekters inverkan innan vi kan dra slutsatser. Undersökningsmodellen visar de olika aspekternas koppling och vi kommer i detta kapitel följa samma kopplingar och identifiera dessa med hjälp av empirin.

5.1 Smarttelefonen

I denna del av analyskapitlet vill vi komma underfund med hur informanterna uppfattar smarttelefonen som arbetsverktyg och hur den skiljer sig från övriga arbetsverktyg. Vi vill även analysera de anställdas uppfattning om hur smarttelefonen bidrar till flexibiliteten och arbetsbelastningen.

Utifrån våra empiriska data fann vi att alla informanter använder sig av en och samma smarttelefon under både arbetstid och fritid. Det huvudsakliga användningsområdet för deras smarttelefoner är att få information och föra information vidare via mailverktyg, telefonsamtal, sms och chattverktyg. Utifrån detta har vi fått bekräftat att smarttelefonen är en bidragande aspekt till både flexibilitet och arbetsbelastning. Detta överensstämmer med vad Ahuja et al. (2012) och Yun et al. (2012) tagit fram i sina studier. Detta var en aspekt som vi förväntat oss bidra till flexibilitet och arbetsbelastning eftersom tidigare studier haft liknande utgångspunkter gällande smarttelefonen och andra mobila teknologier.

Informanternas åsikt om smarttelefonens skillnad jämfört med andra arbetsverktyg delar samma mening, det vill säga att den är mer flexibel i den mån att den inte begränsar arbetsuppgifter i tid och rum och är ofta fäst till deras fritid. Detta kan exemplifieras genom informant A3s svar:

”Det är ju mobilt, sitter jag vid datorn så måste jag sitta vid datorn och alltid vara där har jag fått ett mail och inte sitter vid datorn så vet jag inte att jag fått mail om jag inte har min smarttelefon med mig och om jag till exempel är ute och kanske grillar så kan de plinga till att jag fått mail eller ett sms och kan läsa det direkt.”

(En del av A3s svar, aspekt: smarttelefon)

Detta är i linje med Sarker et al.(2012) studie som poängterar att mobila teknologier ökar flexibiliteten. Det stärker alltså smarttelefonens bidragande till flexibilitet och påvisar att den används på fritiden i arbetsrelaterade syften.

Ett annat intressant svar från två av informanterna A1 och A2 är att de nämner telefonens ljudfunktion. De säger vid några tillfällen att smarttelefonen ”piper” eller ”plingar” till när man till exempel får ett mail. Vi anser detta ha en stor betydelse i vår studie eftersom en laptop eller dylikt inte har denna funktion och påverkar enligt våra antagande inte användaren i samma utsträckning. Detta stärker en av anledningarna till vårt antagande att smarttelefonerna är den mobila teknologi som bidrar till flexibiliteten mest.

Att smarttelefonen bidrar till arbetsbelastningen är också något som vi kan hitta i vår empiri. Exempelvis nämner flera av informanterna att de utför arbetsrelaterade uppgifter på sin fritid vilket de inte kan göra med andra teknologier eftersom de inte är lika flexibla. Exempelvis säger A1 och A3 att de under sin fritid utfört arbetsuppgifter via sin smarttelefon. Detta är i samfund med Ahuja et al. (2007) som säger att mobila teknologier bidrar till anställdas arbetsbelastning av samma anledningar som vi lyckats hitta.

5.2 Flexibilitet

I detta delkapitel kommer vi att redovisa vad vi genom analys av vårt empiriska material identifierat som flexibilitet samt hur den påverkar arbetsbelastningen. Precis som det framgår i vår undersökningsmodell har det i tidigare studier uppkommit skilda resultat på denna relation. Vi kommer att ta med oss viktiga iakttagelser från denna del för att senare i analyskapitlet förklara varför skillnaderna uppkom i de tidigare studierna.

Flexibilitet minskar begränsningarna av fysiska platser samt tiden för var och när en arbetsuppgift kan genomföras (Sarker et al, 2012). Detta är i linje med vad en av våra informanter svarade, A4 säger:

”... jag är inte så begränsad att jag behöver sitta på något speciellt ställe. Alltså ibland räcker det att jag ska svara på ett mail så att man kan ju förändra egentligen hela arbetsdagen, eller en del av arbetsdagen ju.”

(En del av A4s svar, aspekt: flexibilitet)

Att kunna arbeta utan begränsning i tid och rum ses som positivt av informanterna och tillför en frihetskänsla i den vardagliga arbetsrutinen. Samtliga informanter säger att de har flexibla arbetstider och kan själva välja när och var arbetet ska utföras. Detta är i enlighet med Ahuja Sarker et al. (2012) och Chen och Nath (2008) som beskriver hur flexibiliteten frigör anställda från strikta scheman och geografiska platser. Några av informanterna beskriver ytterligare att

de själva lägger upp sina arbetsscheman i smarttelefonen, tack vare den inbyggda kalendern som hjälper informanterna att hålla reda på arbetssysslor, exempelvis säger ”Anställd 3”:

”Man har ju en kalender i mobilen så det är klart det hjälper en hel del. Man kan inte ha alltihopa i huvudet utan ja har en kalender som är nära hjärtat...”

(En del av A3s svar, aspekt: flexibilitet)

A1, A2 och A3 nämner att flexibiliteten har främjat kommunikationen. A1 säger till exempel att smarttelefonen är synkroniserad med organisationens nätverk där alla anställda är kopplade. Han säger att det gör så att de ”kommer varandra närmare” och att det blir mycket lättare att kommunicera med varandra. Detta stämmer överens med vad Yun et al. (2012) säger om en ökad flexibilitet. Han beskriver att en ökad flexibilitet möjliggör kommunikationen. Vi anser det vara en konsekvens av mobila teknologier så som smarttelefoner som ökar närbarheten.

Enligt A1, A2 och A4 kan de arbeta flexibelt så länge det finns internetuppkoppling. Flexibiliteten är alltså väldigt hög med tanke på internetuppkopplingar idag kan vara trådlösa och finnas överallt (ex. WiFi och mobila nätverk).

Samtliga informanter säger att deras arbetsdagar kan variera på grund av möjligheten att kunna arbeta flexibelt. Detta har en koppling till arbetsbelastningen som ibland kan vara högre och ibland lägre. Informanterna förklarar att dagar med högre arbetsbelastning och fler arbetstimmar kompenseras upp med andra dagar när arbetsbelastningen är lägre. Detta är en viktig iakttagelse eftersom kunskapsluckan i vår studie (se kap. 1.2) grundas på just denna koppling. Det är alltså skiftande arbetsbelastning, och det går inte att beskriva. Det vi kan identifiera är att flexibiliteten har en påverkan på arbetsbelastningen men hur denna påverkan ser ut är fortfarande oklar. Vi kommer att diskutera mer om detta senare i analyskapitlets sammanfattning efter att alla analysdelar har presenterats.

5.3 Arbetsbelastning

I detta delkapitel kommer vi att presentera analysen av aspekten arbetsbelastning. Arbetsbelastningen är en betydelsefull aspekt i vår undersökningsmodell eftersom den påverkar aspekten WLB/WLC som är en del av vår forskningsfråga. Arbetsbelastningen påverkas av flexibilitet vilket har påpekats i föregående delkapitel och är inget vi kommer diskutera ingående här, utan i analysens sammanfattning.

Yun et al (2012) säger att arbetsbelastning uppkommer när anställda blir tilldelade en större mängd uppgifter som upptar anställdas arbetstid samt fritid. Detta är i linje med vad A1, A2 samt A3 svarat: när ett mail når smarttelefonen kan de oftast inte låta bli att läsa det, vilket

innebär att de utför arbetsrelaterade sysslor redan i detta stadium. A3 nämner också att det uppstår en form av abstinens att utföra arbetsuppgifter på fritiden efter att han läst ett mail:

”... om det är helg och man får just nu i detta fallet ett sms av en kund då kan man ju säga du jag har helg jag vilar, men det blir inte oftast så. Har man fått någonting från en kund är det oftast så att det kliar i kroppen och jag fixar det...”

(En del av A3s svar, aspekt: arbetsbelastning)

Vi tror att denna känsla av abstinens uppkommer eftersom flexibiliteten medför att de anställda förväntas vara nåbara dygnet runt (Ahuja et al., 2007). De känner sig tvingade att utföra arbetet på fritiden vilket i sin tur påverkar WLB och kan leda till WLC. A4 säger till exempel:

”...i mitt jobb ska man vara flexibel det går inte liksom att hos våra kunder om det väntar en stor båt på att lastas med varor och vi säger följesedeln finns inte med eller ett helt tåg väntar på följesedeln som vårt program inte kan ta fram på grund av något fel, då kan jag ju sitta på kvällen också och jobba.”

(En del av A4s svar, aspekt: anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid)

Likt detta säger A1:

”...om det är något kritiskt så måste jag ju logga in då har jag inget val, då väljer jag att logga in o fixa till det.”

(En del av A1s svar, aspekt: anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid)

Arbetsbelastning kan påverka anställda fritid när fritidsaktiviteter måste avbrytas på grund av arbetsrelaterade ärenden och orsakar obalans i WLB vilket leder till WLC (Ahuja et al., 2007; Yun et al., 2012; Chen och Nath, 2005). Detta håller informanterna med om då det ofta sker att de väljer att läsa ett mail på sin fritid vilket avbryter dem. Exempelvis säger A1:

”...har jag mycket att göra på fritiden också som till exempel nu håller jag på att renovera en lägenhet så har man ju två saker att tänka på. På fritiden är det ju väldigt svårt om det kommer in ett ärende som jag måste göra. Jag måste ju då liksom skippa renoveringen och de kanske jag vill prioritera före något ärende som jag har hos någon kund.”

(En del av A1s svar, aspekt: arbetsbelastning)

Detta tyckte A1 inte om och det rubbade hans WLB och ledde till WLC. Samtidigt så verkar det som att A4 har uppmärksammat detta och säger att han ibland väntar på att arbetsdagen börjar innan han utför någon arbetsuppgift då han vill undvika för hög arbetsbelastning och

balansera arbete och fritid. Detta påvisar att aspekten arbetsbelastning påverkar aspekten WLB/WLC vilket kommer diskuteras mer i nästa delkapitel.

5.4 WLB/WLC

I denna del av analyskapitlet kommer vi att analysera aspekten WLB/WLC och utvärdera de anställdas upplevelser angående smarttelefonens påverkan på WLB/WLC. Detta är centralt för att vi ska kunna besvara vår forskningsfråga.

Samtliga informanter berättar att oplanerade mail rubbar WLB på grund av att de kommer på fritiden och tvingar dem till arbete även om de är mitt uppe i en fritidsaktivitet. Mailen ökar arbetsbelastningen de dagar de kommer och medför WLC. Detta är i enighet med hur Sarker et al. (2012) och Netemeyer et al. (2004) beskriver WLB och WLC samt hur de uppkommer. De menar att WLB brister och WLC skapas då krav att utföra arbete inkräktar på fritiden. Till exempel säger A1:

”...kan det bli lite stressigt om det kommer in ett mail när man är säg på lunch, eller om jag redan har gått hem och det kommer in ett mail och jag ska läsa ett mail. Då kan det vara så att, fan ska jag logga in på systemet igen och fixa det eller ska jag vänta till imorgon?”

(En del av A1s svar, aspekt: anställdas perspektiv på arbete och fritid)

Vi tror att denna likhet i vår empiri och litteratur beror på mobila teknologier som möjliggör flexibla arbetstider är en av orsakerna till detta. Dessutom är egenskaperna hos smarttelefonen en orsak eftersom den leder till att de anställda ständigt är nåbara.

Enligt Ahuja et al. (2007) bör engagemanget mellan arbete och fritid vara lika starkt för att undvika WLC. Detta är något som kan pekats ut i vår empiri där det bara var A4 som var medveten om att WLC uppstod om balanseringen och skildringen mellan arbete och fritid inte fanns. Samtidigt uppfattar vi att de resterande informanterna försöker balansera arbete och fritid, men utifrån deras svar kan det urskiljas att de har svårigheter med detta. A4 säger:

”Men nu är det egentligen ytterst sällan att jag måste göra arbetet på fritiden för jag skiljer på de så mycket jag kan.” och ”...på fritiden prioriterar jag min fritid eller ja ledigheten och på arbetstiden prioriterar jag mitt arbete.”

(En del av A4s svar, aspekt: WLB/WLC och anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid)

Vi tror att informanternas svar påverkas av vilket perspektiv på relationen mellan arbete och fritid de förhåller sig till. Detta påvisar kopplingen mellan aspekterna anställdas perspektiv på

arbete och fritid och WLB/WLC. Denna koppling kommer att diskuteras ytterligare och mer ingående i kommande delkapitel.

5.5 Anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid

I denna del av analyskapitlet kommer vi genom våra empiriska data undersöka vilket perspektiv varje anställda har på relationen mellan arbete och fritid. De kan enligt Sarker et al. (2012) förhålla sig till tre perspektiv; det uppdelade-, överlappade- och omfattande perspektivet. Vi kommer även analysera hur perspektivens påverkar aspekterna flexibilitet och WLB/WLC eftersom de har en koppling till dessa enligt litteraturen och vår undersökningsmodell.

Utifrån våra empiriska data kunde vi identifiera att A1, A2 och A3 förhåller sig till det överlappande perspektivet. Denna identifiering gör vi eftersom de poängterar att de försöker skilja på arbete och fritid, men tycker att det är svårt. Detta stämmer överens med en av de utgångspunkter som Sarker et al. (2012) presenterar för det överlappande perspektivet. De tre informanterna tyckte det är positivt att på sin fritid kunna läsa arbetsrelaterade mail vilket också är en av de utgångspunkter Sarker et al. (2012) presenterar för detta perspektiv. Informanterna säger också att de inte har något emot att jobba över men förväntar sig kunna sluta tidigare en annan dag, även detta är ett av Sarker et al. (2012) utgångspunkter.

Den fjärde informanten A4 förhåller sig inte till samma perspektiv som de övriga informanterna, utan ingår i det uppdelade perspektivet. Detta grundar vi på att han väljer att separera arbete och fritid, vilket är en av Sarker et al. (2012) presenterade utgångspunkter för detta perspektiv. Han ser också smarttelefonen som ett verktyg för att utföra arbete men vill helst inte använda denna på sin fritid, vilket även det är en av utgångspunkterna från Sarker et al. (2012).

Vi kan alltså se en tydlig koppling mellan våra empiriska data och Sarker et al. (2012) presenterade teori om de överlappande och uppdelade perspektiven.

Kopplingen mellan anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid och aspekten flexibilitet har vi lyckats analysera fram genom granskning av intervjun med A4. Han poängterar att han ibland väljer att stänga av smarttelefonen för att undvika arbetsrelaterade sysslor på sin fritid till exempel när han tränar. A4 säger såhär:

”...är jag och tränar och det är ju fritiden, jag brukar träna på fritiden hahaha, då har jag ju inte telefonen på egentligen, jag använder inte telefonen när jag tränar så att...”

(En del av A4s svar, aspekt: WLB/WLC)

Detta är en direkt indikation på att en anställds perspektiv på arbete och fritid påverkar flexibiliteten eftersom teknologin stängts av och flexibiliteten minskat.

Aspektens andra koppling till WLB/WLC lyckades vi urskilja i tre av intervjuerna där informanterna svarade att de försöker hålla en balans mellan arbete och fritid, men har svårt för detta. Exempelvis säger A1:

”Jag försöker ju skilja på de så mycket som möjligt, men liksom när jag går hem försöker jag inte tänka på arbetet men ibland är det rätt svårt.”

(En del av A1s svar, aspekt: anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid)

Detta visar att den anställdas perspektiv påverkar WLB/WLC. De olika perspektiven påverkar WLB/WLC olika och detta kan påvisas med A4 som genom sitt förhållande till det uppdelade perspektivet lyckats balansera sitt arbete med sin fritid och skapa WLB. Samtidigt som till exempel A1 som befinner sig i det överlappande perspektivet har försökt att balansera dem men finner det svårt.

Vi kommer i nästa delkapitel sammanfatta och knyta samman alla analysdelar för att få en övergripande förklaring till deras kopplingar och andra resultat.

5.6 Sammanfattning av analys

I studien konstruerade vi en undersökningsmodell som består av fem aspekter som är grundade i tidigare studier och litteratur. Våra intervjuer var syftade att fånga anställdas upplevelse för de olika aspekterna. Undersökningsmodellens aspekter är:

- Smarttelefonen
- Flexibilitet
- Arbetsbelastning
- Anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid
- WLB/WLC

Utifrån intervjuerna kunde vi uppfatta de anställdas upplevelser angående de olika aspekterna. Studien visade tydligt att de anställdas upplever smarttelefonen som ett bra arbetsverktyg, men skiljde sig i hur denna används. Samtliga anställda tyckte att smarttelefonen ökade flexibiliteten genom att möjliggöra arbete var som helst när som helst.

En av anledningen till skillnaderna var att de anställda förhöll sig till olika perspektiv på relationen mellan arbete och fritid. Den anställda som åtog det uppdelade perspektivet var inte positivt inställda till att använda smarttelefonen på sin fritid i arbetsrelaterade syften, men nämner att smarttelefonen ibland gjort det oundvikligt. Det framgick att smarttelefonens ljudfunktion är det som påminner de om deras arbete även på fritiden och ledde fram till att de avbryts i sin fritid vilket i sin tur leder till WLC. Andra anställda som förhåller sig till det överlappande perspektivet såg både fördelar och nackdelar med att använda smarttelefonen till arbete på både arbete och fritid men hade svårigheter med att skapa WLB.

Även i vår studie kunde vi inte bevisa om flexibilitet påverkar arbetsbelastningen positivt eller negativt. Vi tror att detta beror på individen och vilket perspektiv på relationen mellan arbete och fritid denna har. Som vi tidigare konstaterat påverkar perspektiven flexibiliteten som i sin tur påverkar arbetsbelastningen. Det är därför svårt att avgöra hur flexibiliteten påverkar arbetsbelastningen utan att ta ställning till de olika individernas perspektiv. Även om vi tog ställning till de anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid kunde vi inte dra några slutsatser eftersom vår studie inte var inriktad på detta. Vi tror att det krävs en mer ingående studie som studerar de olika perspektiven och deras koppling till flexibiliteten och således arbetsbelastningen. Våra informanter förhöll sig inte till alla perspektiv och det är därför också svårt att dra några slutsatser kring detta.

Utifrån våra resultat kan vi dra slutsatsen att flexibiliteten och WLB påverkas olika beroende på vilket perspektiv den anställda väljer att förhålla sig till. Flexibiliteten påverkas i den mån att en anställd som intar ett perspektiv själv kan avgöra huruvida flexibiliteten ska utnyttjas. Om den anställda inte tar hänsyn till perspektivtagandet kan det direkt leda till WLC. Exempelvis om en anställd i det uppdelade perspektivet tvingas jobba på sin fritid, eller om en anställd med det överlappande perspektivet inte får möjligheten att arbeta flexibelt.

6. Slutsatser

Studiens syfte var att belysa vilken inverkan den flexibilitet som smarttelefonerna frambringat har på WLB. Samtidigt var avsikten att besvara följande forskningsfråga: *Hur upplever anställda att smarttelefonen påverkar WLB?* För att uppnå syftet och besvara forskningsfrågan utfördes fyra intervjuer. Resultaten från dessa kommer att användas för att dra slutsatser i detta kapitel.

Smarttelefonernas bidragande till flexibilitet visade sig ha en indirekt koppling till WLB. Detta grundas på att vår studie visat att flexibiliteten påverkas av anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid. Smarttelefonen visade sig i vår studie leda till att de anställda tvingas in i ett perspektiv som inte stämmer överens med deras egna värderingar vilket leder till att WLB rubbas och WLC uppstår.

Svaret på vår forskningsfråga beror på vilket perspektiv på relationen mellan arbete och fritid en anställd förhåller sig till. De delar skild mening i hur de upplever smarttelefonen och dens påverkan på WLB. Vi lyckades endast identifiera två utav tre perspektiv och kan därför endast utgå ifrån dessa.

- För de anställda som förhåller sig till det uppdelade perspektivet kan vi säga att de upplever att smarttelefonen inte påverkar WLB eftersom de skiljer väl på sin fritid och sitt arbete.
- Anställda som förhåller sig till det överlappande perspektivet upplever att smarttelefonen rubbar WLB och leder till WLC eftersom den bidrar till en ökad flexibilitet som gör det svårt för de att skilja på arbete och fritid.

Bilagor

B1. Intervjuguide

Frågor

Smarttelefonen

1. Använder du en smarttelefon på arbetet? Hur arbetar du med denna?
2. Använder du samma smarttelefon på fritiden? Hur?
3. Hur upplever du smarttelefonen som ett arbetsverktyg?
4. Vad är de som skiljer din smarttelefon från dina övriga arbetsverktyg?

Flexibilitet

5. Tycker du att du med hjälp av din smarttelefon haft friheten att bestämma varifrån du vill jobba? Beskriv
6. Upplever du att ditt sätt att arbeta har ändrats efter införandet av smarttelefoner i organisationen? Hur? Beskriv.
7. Känner du att smarttelefonen ger dig en frihet att välja hur du vill utföra dina arbetsuppgifter?
8. Hur ser dina möjligheter ut att själv schemalägga var och när dina arbetsuppgifter ska genomföras? Bidrar din smarttelefon till att möjliggöra detta?

Arbetsbelastning

9. Hur tycker du att smarttelefonen påverkar din arbetsbelastning, beskriv.
10. Tycker du att smarttelefonens tillgänglighet har påverkat antalet arbetsrelaterade uppgifter? Beskriv. Skulle det se annorlunda ut utan smarttelefon?
11. Hur skulle du vilja beskriva ditt arbetsliv, känner du dig ofta stressad eller upptagen? Förklara varför.
12. Hur stor är pressen att utföra arbetsuppgifter i tid?

WLB/WLC

13. Hur känner du att smarttelefonanvändningen har påverkat din fritid?
14. Tycker du att den tid som smarttelefonen tar gör det svårt för dig att utföra fritidssysslor? Förklara.
15. Tycker du att smarttelefonerna har avbrutit dig på din fritid i arbetsrelaterade syften och vice versa? Vad tycker du om detta?
16. Hur ser din familj på förhållandet att du kan jobba flexibelt?

Anställdas perspektiv på relation mellan arbete och fritid

17. Beskriv din vardagliga arbetsrutin. Skulle du vilja ändra något i den?
18. Beskriv hur du uppfattar arbete och fritid? Skiljer du på de? Hur? Hur ser prioriteringen ut?
19. Vilka möjligheter har du att arbeta utan begränsning i tid och rum?
20. Vad tycker du möjligheten att jobba utan begränsning gällande tid och rum?

B2. Intervjuprotokoll: Anställd 1

	<p>A1= Anställd 1 I= Intervjuare</p>
<p><i>Smarttelefonen</i></p>	
<p>I Använder du dig av en smarttelefon på arbetet?</p> <p>A1 Ja, det gör jag.</p> <p>I Hur ser den användningen ut?</p> <p>A1 Jo det e såhär att vi har fått en smarttelefon för att bland annat ringa, delta i möten med kunder, inom organisationen eller till privat användning helt enkelt där man kan ringa vem som helst liksom. Sedan har jag den till att kolla/läsa mina mail till exempel. Och ja, det är väl mycket sånt man kan använda den till. Sen har man ju speciella appar också vi använder där jag kan gå in och till exempel tidsrapportera mina timmar som jag jobbar som vi har inom organisationen.</p> <p>I Så du använder telefonen på fritiden också som jag uppfattar det?</p> <p>A1 Ja det gör jag ja</p> <p>I Är det så att de arbetsrelaterat det du gör på fritiden också?</p> <p>A1 Ja ibland e det ju så att jag sitter hemma och kollar på TV så piper det till i telefonen, såklart är det ju då ett mail som kan vara från kunden eller från min chef eller någon från min organisation som behöver något svar eller bara allmän information. Sen har jag ju också att jag kan få in privata mail på min arbetsmail men de mycket arbetsrelaterat som kommer in på privata tiden eller fritiden.</p> <p>I Hur upplever du smarttelefonen som arbetsverktyg?</p> <p>A1 Ehh alltså jag ser det som ett skitbra verktyg. Jag slipper vara på kontoret för att svara på ett mail som kanske inte kräver så mycket tid, säg att en kund har frågor över sitt system om en produktionsättning har gjorts så behöver jag inte liksom logga in på datorn och svara, det räcker att jag svarar från min smarttelefon, så får de ett snabbt svar, så att det tycker jag e väldigt positivt. Sen har jag ju egentligen mycket schema och så som jag lägger i min telefon, till exempel om jag ska ha ett möte dagen efter eller inom en kvart så piper den till att jag ska ha ett möte, så det e en positiv användning liksom som man kan använda.</p> <p>I Du nämnde där att du slipper logga in på datorn, vad är det som skiljer din smarttelefon från dina övriga arbetsverktyg?</p>	

A1 Det som skiljer min smarttelefon är att jag inte kan logga in på systemet lika lätt om jag ska göra något underhåll på systemet, det kanske går det har jag aldrig provat men det skulle vara väldigt jobbigt att använda smarttelefonen till det. Men lätta grejer som att svara på mail och svara i telefon och såhär det är väldigt positivt. Typ tidsrapportera som jag nämnde tidigare det är väldigt lätt och effektivt via smarttelefonen.

Flexibilitet

I Nu går vi vidare till det här som vi redan pratat rätt mycket om det men flexibilitet vi går lite djupare in på det. Tycker du att du med hjälp av din smarttelefon har möjligheten att bestämma varifrån du vill jobba?

A1 Ja alltså egentligen hjälper den mig med det, men inte alltid när jag måste logga in på systemen då. Då behöver jag en dator tycker jag eller skulle jag kunna ha typ en iPad eller en surfplatta liksom det kanske skulle man kunna använda för att logga in och göra via den. Så förmodligen går det att göra via en smartphone då också om det går via en surfplatta, men ehh det är inget jag tänker så närmare på utan det är mest att svara på mail och svara i telefon som är det viktigaste för mig via min smarttelefon. Så den hjälper mig att utföra vissa arbetsuppgifter inte alla.

I Upplever du att ditt sätt att arbeta har ändrats efter införandet av smarttelefonen

A1 Ja innan smarttelefonen kunde man ju inte på ett enkelt sätt svara på en mail. Låt säga att vi hade en 3310 Nokia där var det ju mycket svårare att få in mail. Jag tror smarttelefonen har underlättat väldigt mycket inte bara för mig men allmänt för alla som äger en, sen är det ju alltid kul att få en smarttelefon från jobbet.

I Kan du förklara mer? Hur har det ändrats? Du förklarade det med mail men finns det något mer?

A1 Alltså egentligen är allting synkroniserat via smarttelefonen, allting är kopplat, hela vårt nätverk är kopplat till alla smarttelefonerna, alla är kopplade till varandra så det.. man kommer varandra närmare på något sätt kan man säga via smarttelefonen nu det blir mycket lättare att kommunicera med andra.

I Känner du att smarttelefonen ger dig friheten att välja hur du vill utföra dina arbetsuppgifter?

A1 Ja till en viss gräns jag kan ju schemalägga allt i telefonen som jag kanske nämnde tidigare. Ehm vilket gör att jag kan lägga upp mina egna timmar liksom hur mycket jag ska lägga under en dag och så vidare, men sen blir det alltid... man kan inte alltid bestämma exakt hur många timmar det kommer ta. Ibland vet man ju inte vad problem kan bero på i systemen så det gäller att lägga upp det någorlunda rätt i alla fall. Så på det sättet kan det hjälpa mig.

- I** Okej nu pratar vi om schemaläggning, men kan du välja vilka arbetsuppgifter du ska genomföra?
- A1** Ja det kan jag göra, det finns en massa ärendehanteringssystem också som skickar in ärenden till mig. Allt kan jag inte välja det kan jag inte alltid, utan ibland är det prio 1, prio 2 och prio 3, där prio 1 det viktigaste och då måste jag lägga upp det först och göra det först.
- I** Vi har pratat lite om det men hur ser dina möjligheter ut att själv schemalägga var och när dina arbetsuppgifter ska genomföras? Och bidrar din smarttelefon till detta?
- A1** Ja de... Någorlunda bra, jag kan.. jag får ju såna här säger vi möten inbokade och då hamnar det i min smarttelefon som piper till mig 15 minuter innan och som automatiskt läggs in i mitt schema så jag slipper göra det själv så det är väldigt positivt. Ehm men vad va frågan igen?
- I** Hur ser dina möjligheter ut att själv schemalägga var och när dina arbetsuppgifter ska genomföras? Även var, kom ihåg det.
- A1** Ja alltså var brukar jag inte tänka på när jag schemalägger något i min telefon utan de mest det att jag har tillgång till en dator, var kan vara var som helst liksom om kundens system tillåter det.

Arbetsbelastning

- I** Då går vi över till den näst sista kategorin här, arbetsbelastning. Det kommer lite mer frågor om hur smarttelefonen påverkat dig. Första frågan här är hur du tycker att smarttelefonen har påverkat din arbetsbelastning. Jag vill gärna att du beskriver det.
- A1** Min arbetsbelastning.. Ibland är den högre ibland är den lägre beroende hur många ärenden jag har, hur många mail jag får in. Ibland kan det vara väldigt hög, som just nu om jag ska beskriva situationen just nu så har jag i alla fall tre ärenden som är väldigt viktiga som måste in i systemet, mellan tre någorlunda och då måste man prioritera det på rätt sätt. Och ehh.. ja ibland e det så att man får helt enkelt jobba hemifrån på kvällarna för att hinna med åt kunden och det kan ju påverka min arbetsbelastning på ett negativt sätt tycker jag. Det har mycket att göra och får jobba övertid utan att få liksom extra betalt från min organisation sen har vi ju ett system där vi får bonusar för hur mycket vi jobbar hos en kund och överstiger jag en viss summa timmar där så får jag ju den bonusen så det är ju positivt så där blir man ju lite glad att man kan få bonus men samtidigt så vill man ju inte jobba mer än vad man borde jobba. Ibland kanske en arbetsmånad är egentligen 167 timmar ibland kan det bli 180. Positivt är ju bonusen men det tar ju på fritiden helt enkelt.
- I** Tycker du att smarttelefonens tillgänglighet har påverkat antalet arbetsrelaterade uppgifter? Beskriv gärna det.

- A1** Ja, det har den.. det har den gjort. Då mailen hela tiden ploppar in så kan det komma in ett mail klockan sju och e det så att det är kritiskt måste jag göra det. Så det ökar ju antalet jobb liksom.
- I** Tror du det hade sett annorlunda ut om du inte hade haft din smarttelefon?
- A1** Ja om jag hade stängt av min smarttelefon så hade jag inte sett de här ärendena, då hade jag aldrig behövt tänka på jobbet efter arbetstid, men nu är det viktigt att ha den igång. Kan och kan jag gör det inte helt enkelt, de bara negativt för mig och för min organisation liksom vi vill ändå se bra ut mot kunderna så därför vill vi finnas tillgängliga hela tiden för de.
- I** Hur skulle du vilja beskriva ditt arbetsliv? Känner du dig ofta stressad eller upptagen? Förklara varför.
- A1** Ja det kan man väl säga att man gör. Det beror på hur mycket man har och göra på fritiden också, har jag ingenting att göra på fritiden så har jag ingenting emot att ha mycket att göra. Men har jag mycket att göra på fritiden också som till exempel nu håller jag på att renovera en lägenhet så har man ju två saker att tänka på. På fritiden är det ju väldigt svårt om det kommer in ett ärende som jag måste göra. Jag måste ju då liksom skippa renoveringen och de kanske jag vill prioritera före något ärende som jag har hos någon kund. Men det känner jag att jag inte alls kan göra.
- I** Kan du berätta hur du känner då när du håller på att renovera din lägenhet och du avbryts av detta?
- A1** Jag känner frustration då liksom, när det kommer in så tänker jag fan nu måste jag in på datorn och pilla istället för att pilla med min lägenhet istället. Så man blir lite frustrerad ibland och så känner man stressen, hur ska jag hinna med alltihopa? Och då gäller det att planera lite bättre men det är det att det går inte alltid.
- I** Känner du att du inte vågar planera in saker på din fritid på grund av att du har hög arbetsbelastning?
- A1** Ja det känner jag, det påverkar min fritid negativt. Min familj kan bli lite frustrerad när jag mitt i något måste iväg och jobba.
- I** Hur stor är pressen att utföra en arbetsuppgift i tid? Har ni någon tidsbegränsning?
- A1** Ja de väldigt.. de väldigt.. ibland ska det in i test säger vi 24de juni, nu räknar jag långt fram, då har man tid att fixa problemet, men ibland finns det ju inte tid då händer det att man får ett ärende på måndagen och så på torsdagen svarar de ”ja hur går det med ärendet?”. Man har ju svarat ja jag kommer fixa det här och såhär, men så kommer ändå det här mailet på torsdagen ”ja hur går det med det här ärendet” och man vet inte hur lång tid man har på sig och hur irriterade de blir innan det blir löst så därför känner man liksom stress. Även om det inte är ett prio 1 ärende så blir man ändå påverkad. Har man då ett prio 1 ärende som måste göra innan det här, så e inte kunderna lika förståeliga mot detta utan de känner att ”vi e kund hos er så om inte du kan lösa det så får någon annan lösa det”. Och man vi ju inte bli av med sitt jobb för det bidrar ju till bonusarna. Så man vill ju ha de timmarna, men ibland e det så att man får lägga över det på någon annan för då kan man minska arbetsbelastningen till

en viss gräns.

I Så du menar att pressen är ganska hög även om tidbegränsningarna är otydliga?

A1 Ja.. Ja.. precis.

WLB/WLC

I Okej, nu går vi över och diskuterar mer om balansen mellan ditt arbete och din fritid. Hur känner du att smarttelefon användningen har påverkat din fritid? Vi har redan varit inne lite på det lite men kan du utveckla det lite mer?

A1 Mm.. Men det är väl kul och ha en gratis telefon som man kan ringa med hur mycket man vill egentligen. Jaahh..till en viss gräns inte hur mycket man vill och såhär man kan ju surfa och spela roliga spel och sånt här det är ju positivt för fritiden att man kan göra använda den till det. Men samtidigt har den ju förhindrat vissa fritidsaktiviteter som jag nämnde tidigare med det här om ett mail dyker upp som ett kritiskt ärende så det har ju påverkat det på något sätt negativt kan jag väl säga. Och hur balansen ser ut däremellan det är ju som jag säger de överlappar varandra på något sätt. Ibland är det så att jobbet tar mer tid och ibland är det så att fritiden tar mer tid för mig och jag väljer att på något sätt prioritera dem lite så att jag ibland tar jag lite extra ledigt bara för jag har jobbat rätt mycket. Så att.. Ja och de mycket sånt. Ibland tar man lite extra sovmorgon för att man kan liksom och man vet att man inte... och sen är det ju helt tomt på ärenden ibland speciellt på sommartider då har man ju rätt mycket fritid, men då förväntar ju sig egentligen cheferna och såhär och min organisation att jag tar ledigt då alltså semester när de tiderna är framme.

I Okej så tycker du att den tid som smarttelefonen tar gör det svårt för dig att utföra fritidssysslor?

A1 Alltså e det inte nånting att jag måste svara på direkt, så räcker det att jag läser ett mail det kanske tar fem minuter att läsa ett mail, det tar ju fortfarande tid men det tar ju inte jättemycket tid, och svara kanske tar lika länge, fem minuter också. Det tar ju fortfarande tid från min fritid men det tar ju inte jättemycket tid och jag väljer att acceptera det.

I Vi har varit inne på det här att din fritid har blivit avbruten på grund av arbetsrelaterade syften. Vad tycker du om det personligen?

A1 Ja, man kan väl inte säga att man får lugn och ro, ehh och att det påverkar mig via till exempel stress ibland att man.. säg att jag får ett mail och inte kan göra någonting eller... säg att jag får mail dagen innan om ett ärende som jag kan göra när som helst egentligen. Man tänker ju ändå på ärendet hela tiden. Jag sitter och kollar på TV men jag tänker ”fan imorgon måste jag göra det här ärendet, hur ska jag göra?” så sitter man och tänker på lösningar hela tiden. Så man har det egentligen hela tiden det i baktanke. Jag vet inte om jag ska kalla det jobb, eller vad man ska kalla det för men det påverkar ju min fritid på det sättet att det blir ingen lugn och ro utan man har det i

åtanke hela tiden.

I Händer det att du istället gör privata ärenden på din smarttelefon på arbetstid?

A1 Ja det händer också det. Den tar ju tid på mitt arbete också kan man säga. Jag kan ju svara på sms till kompisar och familj och svara på telefon också från de på min arbetstid, i mån att jag hinner då och inte är riktigt upptagen.

I Hur ser din familj på förhållandet att du kan jobba flexibelt?

A1 Ja min familj, de kan bli frustrerade de också på mig, att jag liksom måste sticka iväg och jobba helt plötsligt. Typ när jag har något viktigt som e viktigt för mig och min familj att göra, men de förstår mig till en viss gräns. De förstår att jag måste göra jobbet, jobbet kommer liksom i förstahand för mig. Ehh. Och sen så har jag inte så stor familj heller så, jag har ju inga barn, jag har en flickvän min sambo eller min blivande sambo. Det kanske blir annorlunda då kanske blir ännu mer frustrerade på mig att jag liksom inte kan äta en lugn middag i lugn och ro utan att jag måste sticka och göra en arbetsuppgift. De är faktiskt rätt avundsjuka på mig för jag kan ju jobba hemifrån. De ju väldigt skönt ibland, slippa köra in till jobbet liksom det sparar ju både på bränsle och tid egentligen. Så att det är ju väldigt positivt för mig och min familj ser ju det som positivt, kan jag laga mat när jag e hemma ju, inte för att jag gör det men det skulle man ju kunna, så de ju väldigt positivt så. Och sen så... och sen ibland e det ju att de blir ju frustrerade som sagt med att jag måste jobba på kvällen och så vidare men jag försöker när de viktiga ärenden. Kommer det in något slumpmässigt mail med ärenden så gör jag inte då väntar jag med det till dagen efter. Ehhh så ja de ju, de ju kul.

Anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid

I Beskriv din vardagliga arbetsrutin och om du skulle vilja ändra något i den.

A1 Ja, vi kan väl säga att jag vaknar upp morgonen och det första jag gör är att kolla telefonen, kollar mina mail i telefonen, har något nytt kommit in? finns det något jag måste svara på direkt eller kan jag vänta med det? Sen beger jag mig till jobbet öppnar upp min dator, där har jag också ett mailverktyg. Sen går jag in där o fortsätter kolla har jag något ärende går jag in på ärendet, kollar ärendenummer, söker upp det, läser mer om ärendet där på jobbet då och sätter mig liksom in i det. Sen loggar jag in på systemet om det är något som ska ändras eller fixas. Problemsöker i systemet eller använder bara felsök och söker i loggar och såhär, ändrar grejer. Sen är det mycket mailkontakt med kunder, man svarar väldigt mycket på mail. Ehm sen har man ju sin lunchtid kan man säga, då går vi ju på lunch, då har man ju sin smarttelefon med sig oftast, eller jag har ju i alla fall det. Jag väljer att ha den med mig ifall det skulle komma in något viktigt mail så även om det är lunch så brukar jag kolla mina mail och såhär bara så att jag hela tiden kan hålla mig uppdaterad.

I Skulle du vilja ändra något i den arbetsrutinen?

- A1** Alltså jag tycker ändå det är en bra arbetsrutin, ibland kan det bli lite stressigt om det kommer in ett mail när man är säg på lunch, eller om jag redan har gått hem och det kommer in ett mail och jag ska läsa ett mail. Då kan det vara så att, fan ska jag logga in på systemet igen och fixa det eller ska jag vänta till imorgon? Ibland väljer jag att logga in om det är något kritiskt så måste jag ju logga in då har jag inget val, då väljer jag att logga in o fixa till det. Men annars tycker jag att det är ett bra och flexibelt sätt att jobba på. Ehhh sen så, ja de väl så.
- I** Sen vill jag att du beskriver arbete och fritid. Skiljer du på de? Och hur ser dina prioriteringar ut?
- A1** Jag försöker ju skilja på de så mycket som möjligt, men liksom när jag går hem försöker jag inte tänka på arbetet men ibland är det rätt svårt. Ibland måste jag till exempel jobba hemifrån på kvällen när jag måste produktionssätta någonting, och för att inte belasta systemet när det sker mycket som det gör under dagen mellan sju och fem säger vi, så gör vi de produktionssättningarna på kvällarna, och då jobbar jag på kvällen. Och de eh vad va frågan nu igen?
- I** Så du menar att det är svårt att skilja på arbete och fritid?
- A1** Ja, de blir liksom så att man även om mitt schema är liksom åtta timmar om dan så ibland får vi lite mer tid och därför blir det lite svårt att skilja på de.
- I** Hur skulle du vilja prioritera ditt arbete och din fritid? Vilket väger mer för dig liksom?
- A1** Alltså jag tror att de väger rätt lika, så egentligen skapa någon slags jämlikhet mellan båda tycker jag där inget får ta större del över det andra liksom tycker jag. Men det är ju svårt. Men ibland så har vi ju så att vi om jag jobbar någon dag lite extra, så kan jag ju sluta tidigare någon annan dag, så att det tycker jag e bra, de det som flexibiliteten i detta här jobbet gör att jag kan göra det liksom.
- I** Vilka möjligheter har du att arbeta utan begränsningar i tid och rum? Kan du jobba när du vill och var du vill liksom?
- A1** Ja egentligen så kan jag ju det så länge jag har internetuppkoppling så kan jag egentligen befinna mig var som helst. Ibland är det svårt om man är utomlands, för ibland block.. vissa kunder har ju så att deras lösningar gör så att man inte kommer in från vissa ställen vissa "locations" kan man säga. Men oftast hos de flesta kunderna så kan man göra det egentligen var som helst. Och mail och sånt kan jag egentligen svara på var som helst så de skitsamma o det ingår ju i mitt arbete, så att egentligen kan jag jobba var som helst och när som helst det är inga tidsbegränsningar på när man kan logga in o sådär så jag kan logga in närsomhelst liksom.
- I** Vad tycker du om det här då?
- A1** Ja, som sagt mitt jobb kräver ju att jag ska kunna logga in närsomhelst om något kritiskt sker säg att det kraschar så det är ju positivt för kunden iallafall att jag kan göra det här. För mig kan det ju bli lite jobbigt ibland om jag är mitt uppe i någonting säg att jag tränar så ringer kunden eller mailar mig att "nu har någonting hänt du måste logga in direkt och fixa det" då måste jag liksom lämna det jag håller på med

och sticka och göra jobbet, och det kan vara lite sådär.

B3. Intervjuprotokoll: Anställd 2

	<p>A2= Anställd 2 I= Intervjuare</p>
<p><i>Smarttelefonen</i></p>	
<p>I Använder du en smarttelefon i arbetet och i så fall hur arbetar du med denna?</p> <p>A2 Jag använder den ju bara via mailen typ</p> <p>I Men det ingår i ditt arbete att läsa mail?</p> <p>A2 Jo man ska ju kunna kontakta mig via min telefon både via mail eller att ringa, så på så sätt använder jag telefonen.</p> <p>I Använder du din smarttelefon även på fritiden och i så fall hur? Då menar vi jobbtelefonen.</p> <p>A2 Ja de e väl de vanliga man gör surfa, smsa, chatta, maila, kanske kollar mailen ibland. Det finns ju många smarta finesser med telefonen som jag brukar utnyttja under min fritid bland annat GPS och andra roliga applikationer.</p> <p>I Hur upplever du smarttelefonen som ett arbetsverktyg, hjälper den dig mycket i ditt jobb?</p> <p>A2 Inte jätte mycket tycker jag, jag jobbar mycket med interna projekt inom min organisation och då jobbar jag med utveckling alltså programmering... Det ända jag använder den till för mitt arbete skulle jag säga var mailen... den är snabb och effektiv.</p> <p>I Så du använder inte smarttelefonen för att lägga upp dina arbetstider typ schemalägga ditt arbete i din kalender eller liknande?</p> <p>A2 Nej inte alls så mycket det sker ibland.</p> <p>I Vad är det som skiljer din smarttelefon från dina övriga arbetsverktyg.</p> <p>A2 Du kan ringa med den, hahaha (skrattar)</p> <p>I Så det kan du inte göra vid datorn?</p> <p>A2 Jo det kan man nog också hahaha</p>	

- I** Om du försöker skilja mellan din laptop och din smarttelefon är det något speciellt som skiljer dem åt?
- A2** Jo du kan ju använda speciella appar via telefonen och egentligen Lyncen som vi använder som ett chattverktyg men det kan jag göra via datorn också.
- I** Du tycker inte det är lättare att ibland använda smarttelefonen jämfört med datorn?
- A2** Jo jag använder ju mailen i mobilen och chattar och det är ju mycket smidigare att använda telefonen till det, det räcker att jag hittar ett WiFi någonstans eller egentligen kan jag använda mitt 3G nät och jag är uppkopplad liksom. Så man kan vara konstant uppkopplad, det är rätt smidigt.

Flexibilitet

- I** Känner du att du via din smarttelefon har haft friheten att bestämma varifrån du vill jobba? Kan du beskriva?
- A2** Under min tid utan smarttelefon vet jag att jag ringde mycket mer och var tvungen att använda datorn mycket mer för att kommunicera till exempel via mailen den hade jag bara i datorn. En annan sak är att man inte använder sms så mycket man chattar ju bara via telefonen nu och använder fler appar som till exempel gps är lätt att använda och som jag alltid kan använda i min telefon.
- I** Känner du att smarttelefonen hjälper dig att bestämma hur du vill utföra dina arbetsuppgifter? Beskriv detta?
- A2** Jag vet inte riktigt för att jag jobbar som utvecklare mot kunder och för att göra mitt jobb måste jag ju ha datorn jag kan ju inte utveckla i telefonen precis.
- I** Så du har inte provat att utveckla i smarttelefonen? Tror du att det hade gått?
- A2** Nej har inte testat detta och jag vet inte om det hade gått men om det hade gått hade det nog varit väldigt svårt.
- I** Du nämnde innan att du kollar mailen brukar du också svara på mailen via din smarttelefon eller du föredrar att svara via datorn?
- A2** Jag brukar oftast svara via datorn... jag brukar bara läsa via telefonen och kolla läget, sedan svara via datorn.
- I** Hur ser dina möjligheter ut att schemalägga var och när dina arbetsuppgifter ska genomföras? Bidrar din smarttelefon att du kan möjliggöra detta?
- A2** Jag kan jobba 7 timmar ibland och fler en annan dag om det krävs jag har ju flexibla arbetstider och sedan hur jag lägger upp det, det beror ju på hur många ärenden jag får in ibland kan jag få oväntade ärenden under en dag som jag inte kan planera in. Men via

smarttelefonen kan jag ju använda kalendern och sedan har vi ett egentillverkat system som heter Systime där jag skriver in mina arbetstider osv och kan planera upp hur mycket jag ska jobba eller hur mycket jag behöver jobba.

I Du använder dig inte av kalendern för att lägga in möten som du ska ha?

A2 Jo men de görs ju automatiskt i Outlook och så sparas de i min kalender på telefonen och på datorn så dessa kan jag alltid gå in och titta på, de markeras med en punkt på datumet som mötet ska äga rum. Allt det är synkat och sker automatiskt.

Arbetsbelastning

I Hur tycker du att smarttelefonen påverkar din arbetsbelastning? Kan du beskriva?

A2 Ja alltså din påverkar mig ibland om jag sitter och kollar på TV på kvällen och har mobilen nära så plingar det till och jag får in ett mail till exempel, då brukar jag läsa det för att hålla mig informerad över vad som hänt eller om det är något jag måste titta närmare på.

I Det är inget som du bryr dig om och lägger energi på direkt?

A2 Jo ibland kan det ju vara så att det är något som gått ner och inte fungerar då kan det vara så att man måste sätta sig framför datorn och fixa det.

I Tycker du att smarttelefonens tillgänglighet har ökat arbetsrelaterade arbetsuppgifter?

A2 Ja det tycker jag eftersom som jag nämnt tidigare får jag ju mail på kvällar ibland framför tv, det är mycket lättare att kontakta personer idag och hålla kommunikationen under längre tider.

I Hur tycker du att det har påverkat dig positivt eller negativt?

A2 Ja det finns ju nackdelare med det men det beror ju på hur man hanterar det, kan man hantera det på ett bra sätt så påverkar det en inte så mycket. Sen är det ju positivt att man hela tiden kan vara informerad över vad det är som händer.

I Hur skulle du vilja beskriva ditt arbetsliv? Känner du dig oftast stressad eller upptagen?

A2 Ja det beror på om man har mycket och göra så är det klart man blir stressad, man blir också mer stressad om det är något som slutat funka och kraschat då blir man mycket mer stressad och känner högre press att behöva fixa till problemet.... Men man får hantera det rätt och till exempel förklara för kunden att det tar någon timme extra eller så att fixa till problemet.

I Känner du att du skulle kunna lägga över vissa arbetsuppgifter på någon annan om det blir för mycket att göra?

A2 Ja vi har ju några till som sysslar med samma saker och det finns vissa som skulle kunna ta över vissa arbetsuppgifter om det blir för mycket.

I Hur stor är pressen att utföra dina arbetsuppgifter i tid?

A2 Jag jobbar med både intern utveckling och som konsult mot kund, så jag lägger upp min tid ibland på så sätt att jag tar halva dagen på interna grejer och halva dagen på kund grejer. Kunden vill ja ha sina grejer i tid och det är viktigt att utföra dem i rätt tid om det finns någon tid satt. Då finns det en viss press men hinner jag inte så får kunden ibland vänta men det är inte något som gillas därför brukar ja prioritera kund ärenden.

WLB/WLC

I Hur känner du att din smarttelefonanvändning har påverkat din fritid?

A2 Man har ju mycket bättre koll på vad det är som händer på sin fritid via telefonen så man är hela tiden informerad. Om jag jämför detta med den tid där jag hade en vanlig telefon på jobbet utan mailfunktion osv och den hade vi inte med oss hem. Då kom man dagen efter till jobbet med massa missade samtal som man fick ta då och få informationen i efterhand liksom. Visst lägger jag ner tid på jobbet via min telefon på min fritid men jag tycker att den är bra.

I Tycker du att den tid smarttelefonen tar gör det svårt för dig att utföra dina fritidssysslor.

A2 Nej det tycker jag inte. Oftast är det bara ett mail som plingar till och det tar liksom 5 minuter att svara på så den tar inte så jätte mycket tid.

I Tycker du att smarttelefonen har avbrutit dig när du varit igång med fritidsaktivitet och vice versa har dina fritidsaktiviteter avbrutit dig när du utfört arbetsuppgifter?

A2 Ja det är ju mailen i så fall som avbryter mig som jag läser och är det något kritiskt måste jag kila iväg hem och fixat till det via datorn men jag kan även använda den i mitt arbetsliv och svara på privata sms eller privata samtal, ibland surfar jag även på jobbet via telefonen... Säg inget till chefen hahaha....

I Vad tycker du om detta att den har avbrutit dig under dina fritidsaktiviteter.

A2 Jag har inget emot det men ibland väljer jag att lägga undan mobilen i ett annat rum när jag kollar TV för att undvika att läsa mail och skiter egentligen helt i den.

I Hur ser din familj på förhållandet att du kan jobba flexibelt?

A2 Dem ser det som en positiv grej, dem vet ju att jag alltid kan jobba hemma om det behövs så dem är rätt glada över det.

I De ser inget negativt i det om du måste jobba något extra någon kväll någon gång?

A2 Nej inte än så länge har ingen klagat hahaha.

Anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid

I Beskrivs din vardagliga arbetsrutin. Hur ser den ut?

A2 Jag går upp eller vaknar går till jobb kollar mailen när ja startar datorn, ser om det har hänt någonting om det är något jag måste fixa.

I Så du väntar till du kommer till jobbet innan du kollar din mail?

A2 Ja det tycker jag är bäst så slipper jag bli stressad på väg till jobbet. Är det viktigt så får de ringa en och berätta det tycker jag. Sedan fixar jag det som behöver göras, alltså jag utvecklar i olika system. Det varierar mellan kunder och interna jobb som jag gör. Jag brukar jobba åtta till fem ibland går ja lite senare och ibland lite tidigare det beror på hur mycket jag har att göra.

I Beskriv hur du uppfattar arbetet och fritiden. Skiljer du på dem? Hur ser din prioritering ut?

A2 Just nu är jag mer balanserad känner jag, innan när man börja var det mer jobb liksom att alltid finnas tillgänglig för jobbet, nu försöker man liksom balansera det för att fritiden är viktigare tycker jag. Vissa grejer är ju viktiga, visst händer det att viktiga grejer måste fixas det är ju kunderna först som gäller de ska ju bli nöjda och veta att jobbet utförs om det måste även om det är på min fritid men man måste hitta en slags balans för att jag tror många kan bli utbrända om jobbet tar för mycket av ens tid.

I Vilka möjligheter har du att arbeta utan begränsning i tid och rum? Hur begränsad är du att jobba var som helst när som helst?

A2 Jag är inte så begränsad så länge jag har internet kan jag egentligen jobba så det är inte så stor begränsning.

I Vad tycker du om detta att du kan jobba var som helst och när som helst?

A2 Det är ju skönt, till exempel om jag åker utomlands kan jag egentligen jobba därifrån om det behövs och jag kan alltid finnas tillgänglig. Så länge jag har tillgång till internet.

I Så att om vi säger du är utomlands skulle du vilja lägga ner din tid på arbete? Eller är du helt emot detta?

A2 Nä helst inte, när jag är på semester så vill jag ha min semester men det har ju hänt att de ibland har sökt mig på min semester via ett telefonsamtal som jag svarat på men det har ännu inte hänt att jag varit tvungen att utföra någon utvecklingsuppgift när jag varit på semester utomlands.

B4. Intervjuprotokoll: Anställd 3

	<p>A3= Anställd 3 I= Intervjuare</p>
<p><i>Smarttelefonen</i></p>	
<p>I Använder du en smarttelefon på arbete och hur arbetar du med denna?</p>	<p>A3 Ehh ja, det gör jag. Jag använder den på ett väldigt effektivt sätt speciellt när man får mail, då kan man skicka mail till kunden och ta emot mail från kunden, till exempel om det är helg eller vilken dag som helst och jag är ute har jag mobilen med mig. Då kan jag få mail från kunden om det är något akut som måste göras. Jag läser mailet direkt och då vet jag att jag har något att jobba på. Är det akut måste man ta sig hem snabbt och göra sakerna men annars läser jag endast mailen och möjligtvis svarar på dem.</p>
<p>I Använder du samma smarttelefon på fritiden som på jobbet och hur använder du den i så fall.</p>	<p>A3 Det är inte så mycket till att ringa i privata saker men det är mer i jobbsyfte. Sedan är det så om man tänker på något som måste göras åt kunden kan man enkelt maila dem, ringa dem eller SMSa dem det är väldigt mycket i arbetssyfte liksom. Sedan har man förmåner där man kan ringa privat och surfa och så.</p>
<p>I Hur upplever du smarttelefonen som arbetsverktyg?</p>	<p>A3 Mycket mycket bra den underlättar ju som sagt en hel del om man inte sitter vid datorn, det är ju som jag nämnt tidigare att kunden kan få kontakt med mig även om de inte mailar mig så kan de skicka sms till mig eller ringa mig och orkar jag inte lyssna på dem kan de alltid maila mig och det är ju väldigt positivt. Haha. Missade samtal och sms sparas i mailen om mobilen är död även chatthistorik sparas. Allt detta är synkroniserat vilket är väldigt bra för jag kan se allt i datorn också.</p>
<p>I Vad är det som skiljer din smarttelefon från dina övriga arbetsverktyg?</p>	<p>A3 Det är ju mobilt, sitter jag vid datorn så måste jag sitta vid datorn och alltid vara där har jag fått ett mail och inte sitter vid datorn så vet jag inte att jag fått mail om jag inte har min smarttelefon med mig och om jag till exempel är ute och kanske grillar så kan de plinga till att jag fått mail eller ett sms och kan läsa det direkt.</p>
<p><i>Flexibilitet</i></p>	
<p>I Tycker du att du med hjälp av smarttelefonen haft möjligheten att kunna bestämma</p>	

varifrån du vill jobba? Beskriv gärna på vilket sätt?

A3 Via smarttelefonen får jag mer information över vad som behöver göras och jag kan ha kontakt med dem som ger mig uppdragen men för att kunna slutföra jobbet behöver jag ändå alltid en dator, så det är inte det att det är själva telefonen som ger mig möjligheten utan det är jobbet som ger mig möjligheten att jag kan ta med mig min laptop och jobba hemifrån om jag vill. Utan telefonen liksom ska du ha telefonen för att jobba hemma nej utan jag får instruktioner som jag behöver via den till exempel när jag är hemma eller på träning osv.

I Upplever du att ditt sätt att arbeta har förändrat efter införandet av smarttelefoner. Hur i så fall?

A3 Jag har alltid haft en smarttelefon på jobbet.

I Men hade det sett annorlunda ut om du inte haft den utan haft en äldre variant typ en Nokia 3310.

A3 Absolut, jag hade behövt sitta vid datorn mycket mer för att till exempel svara på mail, nu kan jag få ett mail via telefonen som gör att jag går till datorn för att fixa det. Sedan finns det andra möjligheter via smarttelefonen som gör att jag kan chatta exempelvis med kunden. Detta är integrerat i våra smarttelefoner och jag är hela tiden uppkopplad mot detta system. Detta är ett internt system som kunden även får inloggningsuppgifter till och kan nå oss på detta sätt. Detta är ett annat alternativ som gör att de inte behöver skicka sms eller ringa. Dem kan kontakta mig direkt och därför har jag alltid mobilen i fickan.

I Känner du att smarttelefonen ger dig friheten att välja hur du vill utföra dina arbetsuppgifter?

A3 Den ger mig valmöjligheten att svara på mail och föra kommunikationen vidare, man får ju via mailet ”detta har hänt” så tänker man ja det är kanske beroende av detta eller detta, då kanske de kan bero på något annat fel än vårt eller mitt och då måste jag säga till dem att det är på er sida. Så att kommunikationen mellan mig, kunderna, chefen eller kollegorna det har underlättat. Det arbetet som jag ska utföra som att koda och utveckla har inte så mycket med telefonen att göra utan mer att jag får information via att jag får uppgiften via telefonen.

I Men du ser ändå kommunikationen som en del av ditt arbete?

A3 Ja det är kärnan liksom utan att veta vad ja ska göra kan jag ju inte göra det.

I Hur ser dina möjligheter ut att själv schemalägga var dina arbetsuppgifter ska göras? Och bidrar din smarttelefon att möjliggöra detta?

A3 Man har ju en kalender i mobilen så det är klart det hjälper en hel del. Man kan inte ha alltihopa i huvudet utan ja har en kalender som är nära hjärtat så att säga att man liksom att ta fram den och kolla på måndag har du detta klockan 3 att göra okej och på tisdag klockan 4 har du detta. Så det är klart det bidrar liksom. Det är att se till att föra

kommunikationen men även att bevara kommunikationen. Om jag har sparat någonting i mobilen så vet jag att det är där så länge jag inte tappar den i vatten eller någonting hahaha.

Arbetsbelastning

I Hur tycker du att smarttelefonen har påverkat din arbetsbelastning ? Beskriv.

A3 Det blir ju mycket mer arbete, just om det är helg och man får just nu i detta fallet ett sms av en kund då kan man ju säga du jag har helg jag vilar, men det blir inte oftast så. Har man fått någonting från en kund är det oftast så att det kliar i kroppen och jag fixar det. Jag vill inte vänta till på måndag. Så man jobbar ju mycket mer för att man får informationen mycket snabbare. Hade jag fått informationen på måndag då hade ju inte min helg tagit någon skada av det. Absolut man jobbar mycket mer och det blir större belastning.

I Tycker du att smarttelefonernas tillgänglighet har ökat antalet arbetsuppgifter? Beskriv. Skulle det se annorlunda ut utan smarttelefoner?

A3 Nej det tror jag inte utan får man en uppgift så man en uppgift från en kund. Sen är det bara hur lång tid det tar innan man får informationen. Men den når ju en tillslut och nej jag tror inte de har blivit fler tack vare den.

I Hur skulle du vilja beskriva ditt arbetsliv känner du dig oftast stressad eller upptagen? Förklara gärna varför.

A3 Jag känner mig väldigt stressad.... Alltså om vi säger så här man ju alltid en tidspress att göra något innan deadline.. Ehh om man ska utveckla någon funktion eller någon feature eller någonting. Så måste det va färdigt innan deadline liksom ta ett exempel på google maps, där var jag tvungen att vara färdig senast den 19 Maj och kunden skulle slänga version 2 och använda version 3 istället. Så det är alltid någon form av press vilket är bra men sitter man på många projekt samtidigt så är det klart att det är jobbigt och sen har man även telefonen nära till hands och när man behöver vila så plingar den till så jobbar man ännu mer. Så det är en hel del.

I Hur stor är pressen att utföra en arbetsuppgift i tid? Beskriv.

A3 Alltså kunden ska vara nöjd det är det viktiga, så vill kunden att det ska vara färdigt till torsdag så är det torsdag som gäller är det inte färdigt då så är inte kunden nöjd och han måste ju fortfarande betala för utvecklingen men han ska ju känna den här Good Feeling att han får det han betalar för. Har vi sagt preliminärt att det ska ta en vecka men det tar två så är dem inte så glada.

I Så det är ganska hög press?

A3 Ja det är det. Man måste ju ha kunder och det är ju dem man ska fakturera senare så är dem inte nöjda så kommer de hitta någon annan.

WLB/WLC

I Hur känner du att smarttelefonerna har påverkat din fritid?

A3 Som jag sa innan så är det en hel del man jobbar ju mer om man har smarttelefonen nära till hands. Så fort den plingar till så kollar man på det och detta gör att man jobbar mer och om man till exempel spelar fotboll så plingar det till så måste man säga ja jag måste hem och fixa detta bara och avbryter fotbollen.

I Tycker du att den tid som smarttelefonerna tar gör det svårt för dig att utföra fritidssysslor?

A3 Jo det gör den ju man får ju informationen och då vill man göra klart sitt arbete så snabbt som möjligt så att kunden är nöjd och gillar det man sysslar med så bara kliar det i hela kroppen och man vill inte vänta tills på måndag. Så det är ju klart den tar tid, det är ju bra att man får informationen direkt men ibland önskar man att man inte fick den.

I Tycker du att smarttelefonen har avbrutit dig i dina fritidsaktiviteter och vice versa har dina fritidsaktiviteter avbrutit dig i ditt arbete?

A3 Arbetet har ju påverkat min fritid eftersom jag gillar det jag gör på jobbet och därför väljer jag att utföra jobb även om 8 timmar egentligen ska räcka men jag gör det ändå. Har man mobilen när till hands som sagt så är det ibland så att kunden kontaktar en om något hänt och är det kritiskt måste man utföra det.

Samtidigt måste man ändå ta hand om sig själv så visst har fritiden avbrutit mitt arbete, ska jag träna så ska jag träna då får de ibland vänta en timme extra om jag gjort mycket. Har man jobbat så pass mycket så behöver man vila. Sen smsar man så klart med bekanta på arbetstid och kanske surfar lite då och då men det är inget man nämner för sin chef hahaha. Man måste ju ta små pauser ibland på jobbet och när man gör det så plockar man fram telefonen och kollar facebook, instagram, linkedin och allt det här vad det kan vara. Så det är ju alltid kul att man har telefonen till hands och kan slappna av och få den här informationen med och kolla liksom nu har någon lagt upp den här bilden och så vidare sen är det inte alltid bra ur ett rent arbetsperspektiv för man förlorar tid.

I Hur ser din familj på förhållandet att du kan jobba flexibelt.

A3 Väldigt bra för det är liksom om dem behöver mig så till något så vet dem okej han kan jobba hemifrån om det är något eller om något skulle hända så är det inga problem för mig att ta mig från jobbet så länge det inte är något akut som jag måste göra som till exempel om jag har en deadline från en kund om 5 minuter, så kan jag inte bara lämna det utan jag måste liksom. Sen har man ju kollegor som kan täcka upp mig om det är något privat som har hänt typ att någon är sjuk eller något sådant.

Anställdas perspektiv på relationen mellan arbete och fritid

- I** Beskriv din vardagliga arbetsrutin, allt ifrån att du börjar arbeta tills att du slutar ett pass och skulle du vilja ändra något i den?
- A3** Alltså min vardagliga arbetsrutin är att jag kommer till jobbet man gör det man ska och där ingår det väldigt mycket som systemutvecklare slash IT-konsult så är det väldigt mycket systemutveckling. Man har väldigt många olika kunder man jobbar med. Jag kan jobba 2 timmar mot en kund och utveckla någonting samtidigt som jag jobbar de andra 2 timmarna åt en annan och detta ska sträcka sig så man jobbar 8 timmar per dag men jag har ju flex så jag kan jobba 10 timmar per dag och kanske 6 timmar nästa dag. Så det är väldigt mycket utveckling, väldigt mycket kodning och mycket kundkontakt samtidigt till exempel där man mailar eller ringer. Till exempel som idag där hade jag ett telefonmöte med en kund, så det var... det är just det som är arbetsrutinen. Sen när man kommer hem då är det inte väldigt mycket att man har kontakt med kunden utan mer om det är något akut har hänt. Men sen kanske på en privat nivå kan det vara mycket att tänka på då man har det att tänka på.
- I** Skulle du vilja ändra på något i den arbetsrutinen?
- A3** Nää inte som jag vill ändra på men ibland kan det vara att man jobbar för mycket och kanske behöver lite mer semester.
- I** Beskriv hur du uppfattar arbete och fritid? Skiljer du på dem och hur i så fall? Hur ser din prioritering ut? Sätter du arbetet före fritiden eller vice versa?
- A3** Både och men det beror på lite hur man känner för det, vissa tillfällen kan man prioritera arbetet mycket mer då är man insatt i det mesta men efter en period behöver man en paus och då prioriterar man sin fritid mer för att bara liksom kunna ha krafter för att sitter man och jobbar med utveckling så blir man väldigt trött i huvudet och efter ett tag så tar de på det också alltså på kroppen att man inte ens orkar ha en diskussion med någon. Jag prioriterar ju jobbet men samtidigt efter en viss period måste man kunna koppla av lite.
- I** Vilka möjligheter har du haft att arbeta utan begränsning i tid och rum? Då menar vi var som helst och när som helst?
- A3** Jag har som sagt flex och jag kan jobba hemifrån i princip var jag vill jag har liksom den möjligheten att jag är inte fast att komma till jobbet utan jag kan jobba hemifrån eller ta mig till stan och jobba där jag känner mig bekväm. Så det är absolut inga hinder.
- I** Så det finns inga tidsbegränsningar heller?
- A3** Nää jag kan liksom jobbar jag 10 timmar idag kan jag jobba 6 imorgon så länge man liksom jobbar sina 40 timmar i veckan.
- I** Vad tycker du om möjligheten att jobba utan begränsningar i tid och rum?
- A3** Väldigt bra, ehmm... Det är som sagt inte så att man bli fast vid en plats och behöver inte alltid ta sig till kontoret då kan jag jobba hemma och koppla av och kanske jobba mer effektivt och ha min egen miljö i lugn och ro. Så det är absolut jätte bra att jag kan ha valmöjligheten att kunna jobba på andra platser. Speciellt är det en fördel om det är

någon man inte kommer så bra överens med på jobbet och inte alltid orkar med dem hahaha. Då kan man sitta hemma och jobba en dag och kanske koncentrera sig mer på arbetet än vad man kanske hade gjort på arbetsplatsen.

B5. Intervjuprotokoll: Anställd 4

	<p>A4= Anställd 4 I= Intervjuare</p>
<p><i>Smarttelefonen</i></p>	
I	<p>Använder du en smarttelefon på arbetet och hur arbetar du med denna?</p>
A4	<p>Ehh jaa, vill ni att jag ska förklara?</p>
I	<p>Ja förklara lite hur du arbetar med den och vad du använder smarttelefonen till.</p>
A4	<p>Jag använder den till allt möjligt egentligen, ehh ja till mail, kalender, internet information, snabbt för saker som jag behöver till jobbet, säg ibland till lunchen behöver jag något snabbt så behöver jag inte gå till datorn utan så tar jag smartphonen och så kollar jag och så får jag informationen med en gång. Det är väl det som är fördelen med en smartphone om du jämför med en dator det mesta kan du ju göra va. Ofta sitter man till exempel i soffan så uff nu skulle ja kunna behöva kolla något och då kan jag ju ta den, så det är ju det som är det största. Jag är mer flexibel på det sättet och jag sparar tid på det.</p>
I	<p>Använder du din smarttelefon på tiden? Hur använder du den? Du nämnde detta lite i första frågan, kan du förklara mer?</p>
A4	<p>Om du tittar på fritiden så använder jag den mycket för internet och information, för mitt privata bruk då, men det är ju fortfarande samma grej där till exempel istället för att gå till min dator så sitter jag i soffan så det är den största fördelen. Jag är mer effektiv egentligen men sen kan man ju undra sig om man vill jobba mindre. Men däremot om du vill redovisa kan du ju göra det i telefonen som jag ibland gör på min fritid. Det är ju själva informationen som man kan utföra lite snabbare. Just på jobbet är det ju så att man använder ju sin dator, men på den tiden som du inte använder den eller är nära den så är smartphonen tillgänglig och du jobbar ju ändå. Men på fritiden gör jag egentligen allt möjligt på den ju.</p>
I	<p>Hur upplever du smarttelefonen som ett arbetsverktyg?</p>
A4	<p>Jo jag tycker att den är bra, men det är viktigt att kunna särskilja... ehh att man inte fastnar med jobbet hemma tack vare smartphonen.. ehh om jag sitter hemma i soffan kan ja snabbt öppna mina intressen. Det är ju en fördel va. Sedan är det ju också tycker jag det är en fördel att även om jag är hemma och det är något akutfall som jag kan få reda på och sen är det inget akut så stänger jag ju jobbet. Men däremot är det något akut då kan jag ju ha nytta av de också.</p>
I	<p>Okej och vad är det då som skiljer din smarttelefon från dina andra arbetsverktyg?</p>

- A4** Ja det är ju tillgängligheten, att man kan nå mig hela tiden. Det tycker jag inte går riktigt med min dator den stänger jag ju av oftast efter jobb.

Flexibilitet

- I** Tycker du att med hjälp av din smarttelefon kan bestämma varifrån du vill jobba?

- A4** Det är ju inte egentligen smartphonen som bestämmer det nej. Jag tycker egentligen att det är datorn, men ja tänker att på sikt kan man nog egentligen använda den för att bestämma det. Men ska jag vara ärlig har jag aldrig testat t.ex. en VPN uppkoppling på mobilen egentligen. Sitter man då till exempel sitter du till exempel på en båt var som helst och inte har datorn med dig och det händer någonting då skulle det vara bra att vara tillgänglig egentligen alltså jag pratar inte ett vanligt utvecklingsjobb som man måste programmera mycket utan att man bara måste fixa någonting något enkelt till exempel i vårt jobb då en server som står stilla då och det behövs ett litet ingripande skulle det vara bra då egentligen att kunna starta den med smartphonen. Men ja jag har inte testat det som sagt.

- I** Upplever du att ditt sätt att arbeta har ändrats vid införande av smarttelefonen?

- A4** Ja det har det egentligen.

- I** Och på vilket sätt har den gjort det?

- A4** Ja egentligen jag har ju tillgång till kommunikation och allt annat, så att jag är inte så begränsad att jag behöver sitta på något speciellt ställe. Alltså ibland räcker det att jag ska svara på ett mail så att man kan ju förändra egentligen hela arbetsdagen, eller en del av arbetsdagen ju. Så att visst har det förändrats mycket ju på det sättet.

- I** Hur ser dina möjligheter ut att schemalägga var och när dina arbetsuppgifter ska genomföras? Bidrar din smarttelefon till att möjliggöra detta?

- A4** Jo men det är ju som vi nämnt lite tidigare, Ja nämnde ju att jag använder smartphonen till bland annat kalender och också till att redovisa. Vi har en applikation som jag redovisar i ibland genom smartphonen. Detta gör ju att jag själv kan bestämma när jag vill redovisa egentligen.

Arbetsbelastning

- I** Hur tycker du att smarttelefonen påverkar din arbetsbelastning ? Kan du beskriva?

- A4** Uhh svår fråga.. Ehmm, nej egentligen inte men eller nej det gör den inte egentligen. Utan jag känner mig mer fri med smartphonen, i början var det lite för mycket men nu är det lite annorlunda. Till exempel jag går snabbt igenom om vi säger då efter arbetstiden då sorterar jag snabbt det som inte är jobb så att säga typ i mailen, det gjorde jag från början man ville liksom gå igenom då och kasta sig över arbetet men nu lämnar jag det

mer till arbetstiden.

I Tycker du att smartphonen har påverkat antalet arbete du får in? Eller ärenden i ditt fall?

A4 Ja jag tycker att tillgängligheten ja egentligen den gör ju det, så att man, att man kan utföra kommunikationen till exempel i mitt fall då att man, att mot sina kunder utföra kommunikationen från när som helst egentligen och på ett smidigt sätt och att smartphonen tillför det liksom.

I Hur skulle du beskriva ditt arbetsliv känner du dig ofta stressad eller upptagen?

A4 Nej inte egentligen, men det går ju ofta ihop med arbetsbelastningen. Så att om man inte nämner smartphonen utan bara allmänt jobbet, så ska man ju helst inte vara överbelastad med för mycket ärenden och då känner jag mig inte stressad nej.

I Okej och hur stor är pressen att utföra dina arbetsuppgifter i tid i ditt jobb?

A4 Ja alltså vissa leveranser är det ju stor press på det är ju så, men ehh det lär man sig hantera egentligen med tiden, beroende på hur mycket erfarenhet och sånt man får och ibland behöver man ju lite press och så för att man ska sätta igång liksom och att man är mer aktiv och allt annat så det är ju bra. Lite press är ju okej inte för mycket.

WLB/WLC

I Tycker du att den tid som smarttelefonen tar gör det svårt för dig att utföra vissa fritidssysslor?

A4 Nej det gör den egentligen inte fast jag använder den ändå liksom även om jag går och till exempel tränar eller så hahaha.

I Så du känner dig inte störd när du är och tränar på grund av smarttelefonen?

A4 Nej det gör den ju egentligen inte, för att jag är ju egentligen den typen som skulle liksom egentligen koppla bort telefonen från min smartphone hahahaha, så det som stressar mig på min smartphone är ju telefonen egentligen och så länge den ehh men. Men som jag sa.. Alltså är jag och tränar och det är ju fritiden, jag brukar träna på fritiden hahaha, då har jag ju inte telefonen på egentligen, jag använder inte telefonen när jag tränar så att....

I Har smarttelefonen någon gång avbrutit dig när du gjort fritidsaktiviteter?

A4 Jo det har den ju gjort om det varit mycket viktigt, som jag sa tidigare tillgängligheten till informationen, mail och så vidare för att jag använder ju bara jobbet mail till allt för att det tar ju mycket mer tid om du ska uppdatera två mailboxar med mycket information. Så att i och med det så kontrollerar jag ju min mail på fritiden också för att se om det är något som har med fritiden att göra och så, men är det något akut så kan det ju avbryta mig på min fritid ja det gör det. Men det är ju ytterst sällan.

- I** Och vad tycker du då om att det avbryter dig?
- A4** Jag tycker det är okej, egentligen.
- I** Har det också hänt så att dina fritidsaktiviteter avbrutit dig i ditt arbete?
- A4** Ja det händer väl ja, men det är inte så ofta nej så egentligen inte.
- I** Hur ser din familj på förhållandet att du kan jobba flexibelt.
- A4** Ja det är ju bara positivt för familjen ju speciellt familjer med småbarn vilket jag har så att på ett mycket positivt sätt då jag ibland kan gå tidigare för att hämta min dotter och sen fortsätta på jobbet hemma eller jobba mer en annan dag. Det är ju som jag sa i början när man inte kan hantera den typen av.. alltså skilja på jobb och fritid då kan man ju klaga. Men nu är det egentligen ytterst sällan att jag måste göra arbetet på fritiden för jag skiljer på de så mycket jag kan. Så familjen ser ju bara positivt på det.

Anställdas perspektiv på relation mellan arbete och fritid

- I** Beskriv din vardagliga arbetsrutin? Hur ser den ut? Och skulle du vilja ändra något i den?
- A4** Min arbetsdag kan man väl säga så här ungefär, att jag startar egentligen min arbetsdag med att starta min dator och gå igenom alla mina mail, det gör jag ju och sen lägger jag upp mina ärenden i samband med det, det kan vara från olika dagars mail det är väl det i stort sätt och sedan jobbar jag med mina ärenden sen brukar jag ju anteckna mycket ibland i kalendern ibland i anteckningsblock för att hålla reda på va är det jag ska göra och vilka olika ärenden jag har och vilket jobb jag har gått igenom.
- I** Hur lång brukar din arbetsdag vara?
- A4** Ja man kan väl säga ca åtta timmar, det kan hända att ja ibland på morgonen går igenom mail, eller till exempel redovisar men det beror ju på lite det är ju inte varje dag. Utan det mest vardagliga är att jag startar datorn och börjar med mina mail och ser om det är någonting jätte viktigt osv och sen lägger upp mina ärenden utifrån detta. Så att det skiftar ju. Ja men ca åtta timmar brukar det vara eller jo ja sju, åtta, nio eller till och med tio timmar ibland, ibland vaknar jag tidigt på morgonen om det är månadsskiftet och saker ska redovisas och sånt, då kan jag vakna sex, halv sju och jobba lite mer den dagen.
- I** Okej beskriv hur du uppfattar arbete och fritid? Skiljer du på dessa? Och hur prioriterar du går fritiden före eller går arbetet före? Eller tycker du det är svårt att prioritera?
- A4** Nej jag tycker inte det är svårt egentligen att prioritera. Man ska ju försöka ta sin arbetstid när den är och sen ska man ju koppla bort jobbet ju tycker jag. Så att ehhh, på fritiden prioriterar jag min fritid eller ja ledigheten och på arbetstiden prioriterar jag mitt arbete. Sen som jag sagt i mitt jobb ska man vara flexibel det går inte liksom att hos våra kunder om det väntar en stor båt på att lastas med varor och vi säger följesedeln finns

inte med eller ett helt tåg väntar på följesedeln som vårt program inte kan ta fram på grund av något fel, då kan jag ju sitta på kvällen också och jobba. Men det är bara sällan något sådant händer kanske en gång i månaden eller nja kanske någon gång på några månader.

- I** Vilka möjligheter har du att arbeta utan begränsningar i tid och rum? Kan du jobba när som helst och var som helst?
- A4** Ja med dagens verktyg är du ju egentligen så att de möjliggör att man har mer tillgång till alla vi säger då våra kundmiljöer, så det räcker ju att man har sina arbetsverktyg och internet så kan man ju jobba från var som helst egentligen. Sen krävs det ju självdisciplin också ju att bara för att jag kan jobba hemma ska jag inte jobba hela dagen, ja ska jobba mina timmar bara.
- I** Vad tycker du om att kunna jobba var som helst och när som helst?
- A4** Alltså om du fortfarande skiljer på det alltså om du tittar på arbetstiden och kan sitta och jobba hemma på terrassen så är det ju okej sen är det inte okej att typ en kväll när du ska vara ledig sitta på ett café och jobba tycker jag inte. Så det är ju så att kunna jobba från var som helst det är ju bra egentligen bara för att man ska kunna vara lite flexibel och ja att ändra miljö bara gör mycket tycker jag, ja liksom, på sikt ger det mer motivation tycker jag och allt annat ju.

Referenser

- Ahuja, M.K., McKnight, D.H., Chudoba, K.M., George, J.F., Kacmar, C.J. (2007). IT Road Warriors: Balancing Work-Family Conflict, Job autonomy, and Work Overload to Mitigate Turnover Intentions. *MIS Quarterly*, vol.31, no.1, ss.1-17
- Ahuja, M.K., Thatcher, J.B. (2005). Moving beyond intentions and toward the theory of trying: effects of work environment and gender on post-adoption information technology use. *MIS Quarterly*, vol.29, no.3, ss.427-459
- Bostrom, R.P., Heinen, J. (1977). MIS Problems and Failures: A Socio-Technical Perspective PART II: The Application of Socio-Technical Theory. *MIS Quarterly*, vol.1, issue.4, ss.11-28
- Chen, L., Nath, R. (2008). A socio-technical perspective of mobile work. *IOS Press, Information Knowledge Systems Management 7*, ss.41-60
- Chen, L., Nath, R. (2005). Nomadic Culture: Culture Support for Working Anytime, Anywhere. *Information Systems Management*, vol. 22, issue. 4, ss. 56-65
- El Sawy, O.A. (2003). The IS Core – IX the 3 Faces of IS Identity: Connection, Immersion, and Fusion. *Communication of the Association for Information Systems*, vol. 12, ss.588-598
- Fitzgerald, F. (2009). Mobile Devices: Managing mobile devices. *Computer Fraud och Security*, vol.2009, no.4, ss.18-19
- Flestead, A., Jewson, N., Phizacklea, A., Walters, S. (2002). Opportunities to work at home in the context of work-life balance. *Human Resource Management Journal*, vol.12, no. 1, ss.54-76
- Hackman, R., Oldham, G.R. (1975). Development of the Job Diagnostic Survey. *Journal of Applied Psychology*, vol. 60, no. 2, ss.159-170
- Hill, E., Hawkins, A. J., Ferris, M., & Weitzman, M. (2001). Finding an Extra Day a Week: The Positive Influence of Perceived Job Flexibility on Work and Family Life Balance. *Family Relations*, vol. 50 no. 1, ss.49-54.
- IDC: International Data Corporation. Mobile Worker Population to Reach 1.3 Billion by 2015, According to IDC. Hämtad 2013-05-08 från: <http://www.idc.com/getdoc.jsp?jsessionid=2B82253051614CE212B176FBCC827805?containerId=prUS23251912>
- Jacobsen, D.I. (2002). *Vad, hur och varför? Om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen*. Studentlitteratur, Lund
- Jarvenpaa, S.L., Lang, K.R., Tuunainen, V.K. (2005). Friend or foe? The Ambivalent Relationship between Mobile Technology and its Users. *Designing ubiquitous information environments: Socio-technical issue and challenges*, vol.185, ss.29-42

Kim, S.H. (2008). Moderating effects of Job Relevance and Experience on mobile wireless technology acceptance: Adoption of a smartphone by individuals. *Information och Management*, vol.45, ss.387-393

Moore, J.E. (2000). One Road to Turnover: An Examination of Work Exhaustion in Technology Professionals. *MIS Quarterly*, vol.24, no.1, ss.141-168

Netemeyer, R. G., Brashear-Alejandro, T., & Boles, J. S. (2004). A Cross-National Model of Job-Related Outcomes of Work Role and Family Role Variables: A Retail Sales Context. *Journal Of The Academy Of Marketing Science*, vol.32, no.1, ss.49-60.

Sarker, S., Sarker, S., Xiao, X., Ahuja, M. (2012). Managing Employees' Use of Mobile Technologies to Minimize Work-Life Balance Impacts. *MIS Quarterly Executive*, vol. 11, issue. 4, ss.143-157.

Sarker, S., Wells, J.P. (2003). Understanding: MOBILE HANDHELD DEVICE USE AND ADOPTION. *Communications Of The ACM*, vol. 46 no. 12, ss.35-40.

Yun, H., Kettinger, W.J., Lee, C.C. (2012). A New Open Door: The Smartphone's Impact on Work-to-Life Conflict, Stress, and Resistance. *International Journal of Electronic Commerce*, vol. 16, no. 4, ss.121-151.